

Korak proti koaliciji leve sredine

RADO GRUDEN

Včerajšnji pogovori Mira Cerarja s predstavniki povabljenih možnih koalicijskih partnerjev (z vsemi strankami razen s SDS) so vsaj na videz možno koalicijo potisnili proti levi sredini. Nova Slovenija sicer še ni zaprla vrat za vstop v koalicijo, toda razlike med programom NSi, od katerega po besedah predsednice Ljudmile Novak ne morejo bistveno odstopiti, in predlogom koalicijske pogodbe, ki jo je pripravila Stranka Mira Cerarja, so take, da je vsaj za zdaj Nova Slovenija bližja opoziciji kot sodelovanju v novi vladi.

Cerar s tem gotovo ni zadovoljen, ker si prizadeva, da njegova vlada ne bi imela ne levega ne desnega predznaka. Tudi Novakovo najbrž miha vstop v vlado, saj bi se tako rešila težkega »objema« Janšev SDS, predvsem pa bi lahko zmerne desne volivce, ki se ne prepoznavajo več v bolj radikalnih stališčih, ki jih zagovarja SDS, pritegnila na svojo stran.

Kar zadeva ostale stranke, je sporazum med SMC in Erjavčevim DeSUS-om dejansko že sklenjen, ZaAB Alenke Bratušek pa je tudi kljub nekaterim pomislekom bližje sprejemu Cerarjeve ponudbe kot njeni zavrnitvi. Tudi Židani Socialni demokrati, ki kobilejo med bolj »lagodno« opozicijo in »zavezujočo« koalicijo, so v predlogu koalicijske pogodbe našli dovolj stičnih točk s svojim programom, čeprav jih nekatere stvari, ki zadevajo socialno državo še ne zadovoljujejo povsem.

Toda politika je umetnost možnega in v naslednjih dneh bodo zato prav gotovo »obrusili« še nekaj stvari, s čimer bodo skušali odpraviti dvome tistih, ki za zdaj še niso povsem prepričani.

ITALIJA - Strma pot za reforme

Velika zmeda v senatu Premier Renzi ne popušča

Polemike o popravku v zvezi z jezikovnimi manjšinami

MANJŠINA - Deželni prispevki

Komu pomoč SSO in SKGZ

TRST - Deželni svet je v dopolnjenem proračunu 2014 (t.i. rebalans) dodelil izredna finančna prispevka Slovenski-kulturno gospodarski zvezi in Svetu slovenskih organizacij. Manjšinski krovni organizaciji (dobili bosta vsaka po 50 tisoč evrov) morata ta denar nameniti »kriznim situacijam v slovenski manjšini«. SSO bo ves prispevek namenila Goriški Mohorjevi, SKGZ pa ustanovam, ki so utrpel največ rezov. Omenja se Novi Matajur, goriški Kulturni dom in tržaški Dijaški dom.

Na 3. strani

RIM - V italijanskem senatu (foto ANSA) je včeraj zavlada popolna zmeda. Senatorji so več ur razpravljali ne o vsebinskih, temveč o proceduralnih zadevah (tajno ali javno glasovanje), pod večer pa je vladna večina zavrnila popravek leve stranke SEL, po kateri bi morali v novem senatu zagotoviti zaščito jezikovnih manjšin. To je bilo prvo tajno glasovanje v sklopu preobrazbe senata. Pred tem je prišlo do glasnega prepira med predsednikom Pietrom Grassom in predstavniki Severne lige in Gibanja 5 zvezd.

Predsednik vlade Matteo Renzi je po zastoju v senatu sinoči na Facebooku zelo ostro napadel vse, ki po njegovem zavirajo reforme. V mislih je imel opozicijo, a tudi nekatere kroge Demokratske stranke.

Na 2. strani

PRISTANIŠČE - Podaljšana koncesija za terminal in naftovod

Siot bo ostal še 50 let

TRST - Naftni terminal družbe Siot (foto Damj@n) in naftovod, po katerem se nafta iz Trsta pretaka na Bavarsko (končni terminal v mestu Ingolstadt), bo lahko deloval vsaj še petdeset let. Tako je včeraj odločil pristaniški odbor, ki je za pol stoletja podaljšal koncesijo Italijanski družbi za čezalpski naftovod (kratica za Siot). Kot je poudarila predsednica pristaniške oblasti Marina Monassi bo Trst glede pretovora surove nafte ohranil prvo mesto med sredozemskimi pristanišči. Lani so na terminalu iz skoraj petsto tankerjev pretovorili 42 milijonov ton nafte, kar je dvajset odstotkov več kot leto prej. Siot trenutno zaposluje 570 uslužbencev (vključno s t.i. vzporednimi obrati), tržaški davčni upravi pa letno prinaša okoli 32 milijonov davčnega priliva.

Devin-Nabrežina:
več kot 8 milijonov
za javna dela

Na 4. strani

Občina Trst: danes
proračun 2014

Na 4. strani

Turek grozil ženi:
»Prerezal ti bom grlo«

Na 4. strani

Novogoriška gostinca
žrtvi izsiljevanja

Na 10. strani

Nad Kapljicami dežuje,
organizatorji vztrajajo

Na 11. strani

GORICA - Nova razporeditev stojnic v mestu

Kriza zdesetkala tudi prodajalce na tržnici

GORICA
Usposablajo
specializirano
delovno silo

GORICA - Pri goriški zvezi industrialcev pravijo, da je konec predora na vidiku. Ne smemo torej zamuditi prihajajočega, nanj se moramo pripraviti. Preusmeriti je potrebno navdušenje za terciarni sektor, za storitve in zgolj uradniška mesta v učenje za proizvodnjo ter pripraviti in izučiti je treba delavce, ki upravlajo zapletene sisteme. V ta namen so na pokrajinski ravni izdelali projekt za zaposlitev in delo, ki je namenjen mladim do tridesetega leta starosti, ki pa niso vključeni v šolsko izobraževanje in so brezposelni.

Na 10. strani

SESLJAN - Konzorcij SottoSopra

Center za promocijo je dobil upravitelja

ITALIJA - Strma pot za reforme, ki jih predlaga Matteo Renzi

Velika zmeda v senatu Večina sicer gre naprej

RIM - V italijanskem senatu je včeraj zavlada popolna zmeda. Senatorji so več ur razpravljali ne o vsebinskih, temveč o proceduralnih zadevah (tajno ali javno glasovanje), pod večer pa je vladna večina zavrnila popravek leve stranke SEL, po kateri bi morali v novem senatu zagotoviti zaščito jezikovnih manjšin. To je bilo prvo tajno glasovanje v sklopu preobrazbe senata, ki ga je večina uspešno prestala, pot do preobrazbe senata v »neizvoljeno telo« pa ostaja zelo strma.

Dopolnilo o jezikovnih manjšinah je v imenu stranke SEL predložila Loredana De Petris. Nekateri v levi sredini so ji očitali, da gre za izkoriščanje jezikovnih manjšin v politične namene, predlagateljica pa je te očitke zavrnila. Kakor koli že se je okrog tega vprašanja razvnela polemika, pred tem pa je še prišlo do glasnega prepira med predsednikom Pietrom Grasso in predstavnikoma Severne lige in Gibanja 5 zvezd.

Če sodimo po včerajšnji zmedi, prepirih in zapletih postaja pot reform, začeni s preustrojem senata, zelo strma. Padli so namreč v vodo vsi poskusi posredovanja in umiritve položaja, tako da bi lahko obravnavo vladnih predlogov obravnavali po počitnicah, ki bodo za parlamentarce letos precej kratke. Severna liga in zlasti Gibanje 5 zvezd napovedujeta brezkompromisni parlamentarni boj, ki se je včeraj že skoraj izrodil v obstrukcijo. Eni in isti problemi se medtem pojavljajo v senatni skupini Demokratske stranke, kjer t.i. oporečniki ne popuščajo.

Predsednik vlade Matteo Renzi je po zastoji ter zapletih v senatu sinoči na Facebooku zelo ostro napadel vse, ki po njegovem zavirajo reforme. V mislih je imel opozicijo, a tudi nekatere kroge Demokratske stranke, ki mu tako ali drugače mečejo polena pod nogo. Premier je prepričan, da ima za seboj veliko večino Italijank in Italijanov, zato - pravijo njegovi sodelavci - ne izključuje možnosti predčasnih volitev. Slednje bi vsekakor pahnilo državo v še večji kaos ter bi najbrž povzročile odstop predsednika republike Giorgia Napolitana.

Včerajšnji protest senatorjev Gibanja 5 zvezd, kateremu so se pridružili tudi senatorji Severne lige

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Doslej na območju Gaze umrlo najmanj 239 otrok Izraelski letalski napadi se nadaljujejo brez odmora

JERUZALEM - Tridnevni ramazanski bajram, ki se je začel v ponedeljek, je včeraj na območju Gaze znova minil v nasilju, v katerem je umrlo več deset Palestincev, med njimi najmanj štiri otroci, ter pet izraelskih vojakov. V obstreljevanju je bila poškodovana tudi edina elektrarna na območju Gaze.

Izraelski premier Benjamin Netanyahu je že napovedal, da bo Izrael svojo vojaško operacijo ustavil šele, ko bo uničil vse predore palestinskega gibanja Hamas. Izraelska vojska je med njegovim govorom opozorila več tisoč Palestincev v krajih Zejtun, Džabalija, Bejt Lahija and Bejt Hanun, naj spričo načrtovane zaostritve tritedenske ofenzive zapustijo domove in se zatečejo v osrednji del območja Gaze. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj ob podatku, da je Izrael na desetisoče ljudi pozval, naj se zatečejo v mesto Gaza, izrazil zaskrbljenost.

Kmalu zatem je izraelska vojska začela silovite letalske napade na območje Gaze, v katerih je bilo po zadnjih podatkih ubitih najmanj 30 Palestincev.

Število Izraelcev, ki so bili ubiti od začetka ofenzive na Gazo 8. julija, je naraslo na 56, večinoma vojakov, na palestinski strani pa so zabeležili že več kot 1110 smrtnih žrtev, pretežno civilistov. Sklad ZN za otroke (Unicef) pa je včeraj sporočil, da je v izraelskem obstreljevanju območja Gaze doslej umrlo najmanj 239 otrok - 157 dečkov in 82 deklic - starih od tri mesece do 17 let, pri čemer je bilo 166 otrok mlajših od 12 let.

Na območju Gaze so sodelavci ZN v šoli, ki jo upravljajo, je pa trenutno prazna, odkrili skladišče orožja. ZN so ob tem palestinske skrajneže obtožili, da so »kršili nevtralnost njihovih ustanov«. Agencija ZN za pomoč palestin-

skim beguncem (Unrwa) na območju Gaze upravlja s 85 zavetišči za begunce, ki jih običajno uredijo v šolah. Pred izraelskimi napadi na območje Gaze je doslej po navedbah ZN za domov pobegnilo več kot 200.000 Palestincev.

Medtem se je razširila novica, da naj bi Hamas privolil v 72-urno prekinitev spopadov na območju Gaze, a so kasneje zanikali, da bi pristal v enostransko prekinitev spopadov.

Na spopade se je včeraj odzval iranski vrhovni verski voditelj, ajatola Ali Hamenej, ki je Izrael obtožil izvajanja genocida v Gazi, islamski svet pa pozval, naj Palestince oboroži za boj proti sionističnemu režimu. V govoru ob ramazanskem bajramu je Hamenej dejal, da Izrael ravna kot stekel pes in divji volk, njegova dejanja pa da povzročajo humanitarno katastrofo in se jim je treba upreti.

UKRAJINA - Nove sankcije EU proti Rusiji Spopadi znova ustavili preiskovalce sestrelitve

KIJEV - Spopadi med ukrajinskimi silami in proruskimi separatisti so včeraj znova zaprli pot preiskovalcem, ki želijo pregledati kraj strmoglavljenja malezijskega letala na vzhodu Ukrajine, je sporočilo nizozemsko pravosodno ministrstvo. Nizozemski in avstralski preiskovalci so odhod na prizorišče strmoglavljenja odpovedali že tretji dan zapored.

Nizozemski premier Mark Rutte je zato ukrajinskega predsednika Petra Porosenka v telefonskem pogovoru zaprosil, naj ukrajinske sile končajo sovražnosti okoli prizorišča strmoglavljenja, je povedal tiskovni predstavnik vlade Jean Fransman. Po njegovih besedah je Porosenko Rutteju zagotovil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bo preiskovalcem omogočil dostop.

Včerajšnji spopadi so izbruhnili, potem ko so proruskimi separatisti priznali, da je Kijev vnovič prevzel nadzor nad obširnimi območjem, kjer 12 dni po strmo-

glavljenju še vedno ležijo posmrtni ostanke nekaterih izmed 298 žrtev. V zadnjih 24 urah je bilo v obstreljevanju na območju ukrajinskega oporišča Gorlivka v samooklicani regiji Doneck ubitih 17 ljudi, od tega trije otroci.

Glede na razpoložljive podatke ZN je od začetka spopadov v Ukrajini 15. aprila umrlo najmanj 1129 ljudi, več kot 3000 pa jih je bilo ranjenih.

Članice EU pa so včeraj v Bruslju dosegle politični dogovor o svežnju gospodarskih sankcij proti Rusiji. Ukrepi naj bi začeli veljati jutri. V Bruslju ob tem poudarjajo, da je temeljni namen sankcij umiritev razmer v Ukrajini. Podrobnosti za zdaj niso znane. Sankcije vključujejo omejitve dostopa ruskih bank v večinski državni lasti na evropske kapitalске trge, embargo na orožje ter prepoved izvoza tehnologije za dvojno uporabo in občutljivih tehnologij, tudi v energetskem sektorju.

KOSOVO - Premalo dokazov o trgovini z organi Kljub temu bodo vložili obtožnice proti vodjem OVK

BRUSELJ - Glavni tožilec Eulexa John Clint Williamson je včeraj v Bruslju razkril, da ni uspel zbrati dovolj dokazov o domnevno razširjeni nezakoniti trgovini s človeškimi organi med in tik po vojni na Kosovu. Zbrani dokazi namreč kažejo, da je bilo ubitih le kakih deset ljudi. Je pa vendarle napovedal vložitev obtožnice proti voditeljem OVK.

Williamson je bil na čelu večletne preiskave EU o vojnih zločinih, ki naj bi jih med vojno na Kosovu v letih 1998-1999 in kmalu po njej zagrešili pripadniki nekdanje Osvobodilne vojske Kosova (OVK), in sicer večinoma nad etničnimi Srbi, pa tudi Romi in samimi kosovski Albanci, npr. političnimi nasprotniki.

Kot je Williamson povedal na predstavitvi poročila, obstajajo dokazi za vložitev ene obtožnice, ki se bo nanašala na večje število ljudi iz vrha OVK. O konkretnih imenih ni želel govoriti, prav tako tudi ni razkril, koliko ljudi naj bi bilo

obtoženih. Bi pa naj bili obtoženi umorov, mučenj, ugrabitev, spolnega nasilja, prisilnih preselitev in drugih zločinov.

Očitki o trgovanju z organi na Kosovu so se v javnosti prvič pojavili leta 2008 v knjigi nekdanje glavne haaške tožilke Carle Del Ponte. V svoje »eksplozivno« poročilo iz leta 2011 jih je nato vključil tudi švicarski preiskovalec Dick Marty. Krivdo za trgovino z organi je pripisal samemu vrhu OVK vključno s kosovskim premierjem Hashimom Thacijem. Pogosto se je omenjal tudi nekdanji premier in sedanjí vodja opozicijske AAK Ramush Haradinaj.

Williamson je včeraj potrdil, da obstajajo trdni znaki, da je ta trgovina dejansko potekala, vendar pa »na zelo omejeni ravni«. Odločno je zavrnil na Balkanu široko razširjene navedbe, da je bilo za organe ubitih na stotine ljudi, ki jih še vedno pogrešajo. Kot je zatrdil, so našli dokazke le o kakšni »peščici« žrtev. (STA)

S 1. avgustom bo Unità prenehal z izhajanjem

RIM - »Prispele smo na končno postajo. Po treh mesecih boja so uspeli. Ubili so Unità.« Te besede je redakcijski odbor časopisa, ki ga je leta 1924 ustanovil Antonio Gramsci, zapisal v tiskovno sporočilo, potem ko so likvidacijski upravitelji Editoriale spa, ki izdaja časopis, sporočili, da s 1. avgustom dnevnika ne bodo več tiskali. »Zaposleni so edini branili časopis, medtem ko se lastniki niso mogli sporazumeti glede raznih možnosti, s katerimi bi lahko rešili časopis,« še piše v sporočilu.

Nekdanje glasilo KPI Unità se že mesece sooča z izredno težkimi likvidnostnimi težavami, vest o prekinitvi izhajanja pa prihaja v letu, ko naj bi časopis praznoval devetdesetletnico.

Med sprehodom po plaži ju je povozilo letalo

TALLAHASSEE - Na floridski plaži Caspersen se je v nedeljo pripetila ne navadna nesreča. 36-letnega obiskovalca iz Georgie, ki je v družbi hčerke sprehal psa, je do smrti povozilo majhno športno letalo, ki je zasilno pristalo na plaži. Pilot letala tipa piper je bil v zasilni pristanek prisiljen zaradi okvare, pri tem pa je pod seboj pokopal nič hudega sluteča očeta in 9-letno hčerko. Ta je bila v nesreči huje ranjena in so jo v kritičnem stanju prepeljali v bolnišnico, kjer je včeraj podlegla poškodbam, je sporočil šerif v Sarasoti. Pilot in sopotnik v letalu sta dogodek preživela brez poškodb.

V vročinskem valu na Japonskem 15 mrtvih

TOKIO - V vročinskem valu, ki je zajel Japonsko, je v zadnjem tednu dni umrlo najmanj 15 ljudi, več kot 8000 pa jih je moralo poiskati pomoč v bolnišnicah zaradi težav s srcem oz. simptomov, podobnih kapi. Poleg tega je več deset tisoč ljudi prišlo v bolnišnice zaradi drugih težav, povezanih z visokimi temperaturami. Kot poroča francoska tiskovna agencija AFP, je samo v soboto, ko se je živo srebro povzpelo na 35 stopinj Celzija, zračna vlaga pa je bila zelo visoka, umrlo šest ljudi.

Za visoke temperature so še posebej občutljivi starejši. Podatki japonske agencije za ravnanje ob nesrečah kažejo, da je med tistimi, ki so pomoč poiskali v bolnišnicah, več kot polovica starejših od 65 let.

ZLATO
(999,99%) za kg
31.145,18 -76,65

SOD NAFTE
(159 litrov)
107,56 \$ -0,01

EVRO
1.3429 \$ 0,0

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 29. julija 2014

valute	evro (povprečni tečaj) 29. 7.	28. 7.
ameriški dolar	1,3429	1,3433
japonski jen	137,04	136,74
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,490	27,481
danska krona	7,4568	7,4565
britanski funt	0,79240	0,79055
madžarski forint	310,26	308,20
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1516	4,1437
romunski lev	4,4028	4,3888
švedska krona	9,1801	9,1523
švicarski frank	1,2152	1,2150
norveška krona	8,3620	8,3365
hrvaška kuna	7,6450	7,6372
ruski rubel	47,8542	47,5507
turška lira	2,8259	2,8204
avstralski dolar	1,4529	1,4275
braziljski real	2,9905	2,9952
kanadski dolar	1,4529	1,4520
kitajski juan	8,2996	8,3110
mehiški peso	17,4762	17,4092
južnoafriški rand	14,2225	14,1523

SLOVENSKA MANJŠINA - Namembnost izrednega deželnega prispevka

Pomoč SSO Goriški Mohorjevi, SKGZ bo pomagala več ustanovam

Kmečka zveza bo s pomočjo Dežele okrepila odnose s Slovenijo

TRST - Deželni svet je v dopolnjenem proračunu 2014 (t.i. rebalans) dodelil izredna finančna prispevka Slovenski-kulturno gospodarski zvezi in Svetu slovenskih organizacij. Kot piše v sklepu, ki ga je predložil odbornik Gianni Torrenti, sta manjšinski krovni organizaciji (dobili bosta vsaka po 50 tisoč evrov) obvezani, da ta denar namenjata »kriznim situacijam v slovenski manjšini«. SSO bo ves prispevek namenila Goriški Mohorjevi, ki med drugim izdaja Novi glas, SKGZ pa bo o namembnosti prispevka odločala v prihodnjih dneh.

Predsednik SSO Drago Štoka nam je povedal, da je že na seji posvetovalne komisije za slovensko manjšino opozoril na hude finančne težave Goriške Mohorjeve. Komisija sicer ni pristala na povišanje dogovorjenega prispevka iz sklada zaščitnega zakona, pač pa se je Torrenti obvezal, da bo ob prvi priložnosti Dežela priskočila na pomoč Novemu glasu in ostali dejavnosti Goriške Mohorjeve. To priložnost je ponudil rebalans, tako da bo SSO brez pomislekov 50 tisoč evrov namenila založbi, ki ima sedež v Gorici.

SKGZ po besedah predsednika Rudija Pavšiča konkretno razmišlja, da bi prispevek namenila ustanovam, ki so z delitvijo državnih prispevkov 2014 utrpela najhujše reze. Pavšič navaja beneški tednik Novi Matajur, goriški Kulturni dom in tržaški Dijaški dom Srečko Kosovel, omenja pa tudi Sloviki in Zvezo slovenskih kulturnih društev. Prispevka za SKGZ in SSO ter ostali proračunski sklepi v korist Slovencev so sad sodelovanja med Torrentijem ter deželnima svetnikoma Igorjem Gabrovcem in Stefanom Ukmarjem.

Zadovoljna z izrednim prispevkom 40 tisoč evrov je tudi Kmečka zveza, ki bo ta denar izkoristila za čezmejno sodelovanje ter za promocijo dejavnosti, ki so vezane na razvoj podeželja. Predsednik KZ Franc Fabec napoveduje, da bodo del teh sredstev namenili sicer že utečenemu sodelovanju s Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije ter z njenim kmetijskim ministrom. S kmetijstvom

Rudi Pavšič (SKGZ)

Drago Štoka (SSO)

Franc Fabec (Kmečka Zveza)

je na nek način povezan tudi deželni prispevek 70 tisoč evrov za strokovne storitve in tehnično pomoč deželnim čebelarjem, med katerimi je precej

Slovencev. Predstavniki Slovenske skupnosti si vsekakor veliko obeta od bližnje odobritve razvojnega načrta za podeželje v obdobju 2014-2020, ki bo

nagrabil inovativna kmetijska podjetja. Tudi tista, ki se na Krasu ukvarjajo s turizmom.

S.T.

FJK - Začel veljati odlok o reorganizaciji šolskih uradov

Slovo Daniele Beltrame

Deželni šolski urad za FJK bo zaradi premajhne šolske populacije vodil nižji funkcionar

TRST - »Ob koncu zadolžitve, ki sem jo opravljala v Deželnem šolskem uradu za Furlanijo Julijsko krajino, želim, da gre vsem tistim, ki so v teh petih letih sodelovali za rast deželne šolskega sistema, moja najbolj iskrena zahvala.« Tako se začne zapis deželne šolske ravnateljice Daniele Beltrame, ki se je včeraj pojavil na spletni strani Deželne šolskega urada za FJK. Daniela Beltrame se namreč poslavlja od vodstva urada, saj je včeraj začel veljati odlok nekdanjega predsednika italijanske vlade Enrica Lette o reorganizaciji ministrstva za šolstvo z dne 11. februarja letos, ki med drugim določa, da Deželne šolskega urada za FJK odslej ne bo več vodil višji, ampak nižji funkcionar, število uradov v njegovem okviru pa se bo z osem znižalo na šest, ohranja pa se Urad za slovenske šole. Šolski urad za FJK se je namreč kljub dejstvu, da gre za deže-

Daniela Beltrame

ARHIV

lo s posebnim statutom, znašel med tistimi štirimi deželnimi šolskimi uradi (ostali so uradi iz Bazilikate, Moliseja in Umbrije), ki jih bodo zaradi premajhne

šolske populacije vodili nižji funkcionarji oz. funkcionarji t.i. »drugega pasu«. Odlok je bil objavljen v italijanskem Uradnem listu preteklega 14. julija, veljati pa je začel petnajst dni po objavi, se pravi včeraj.

Deželni šolski urad za FJK naj bi po odhodu Beltramejeve, za katero se še ne ve, ali bo novo službeno mesto zasedla v Benetkah ali Rimu, vodil koordinator, ki pa bo moral za vsako odločitev prejeti odobritev ministrstva za šolstvo. O tem so včeraj poročali deželni radijski in televizijski dnevniki RAI, po katerih ni bil še izdan odlok, ki bi določal novega koordinatorja, medtem pa je Beltramejeva poverila pristojnosti za podpisovanje dokumentov nekaterim funkcionarjem drugega pasu, med katerimi je tudi načelnik Urada za slovenske šole Igor Giacomini (ostali so Luigi Torchio, Paola Floreancig in Carmine Monaco).

SLOVENIJA - Koalicijska pogajanja

Cerar: Upanje na široko koalicijo še vedno realno

LJUBLJANA - Najverjetnejši novi mandatar Miro Cerar je tudi včerajšnje pogovore označil za konstruktivne, upanje na široko koalicijo pa je po njegovi oceni še vedno povsem realno. Pri vseh povabljenih strankah z izjemo ZL tako ostaja možnost koalicijskega sodelovanja, je pa do tja še dolga pot, pravi. Kot je pojasnil Cerar, so bili pogovori polni vsebine. Za »dober znak« je označil tudi odločitev ZL, da želi biti konstruktivna opozicija in da torej obstaja možnost sodelovanja pri posameznih projektih.

V koalicijskih usklajevanjih tako ostajajo DeSUS, SD, NSi in ZaAB, je dodal Cerar. Pogovore bodo poglobili prihodnji teden, torej po petkovi ustanovni seji DZ. »Vse te stranke so za zdaj odprte pri možnosti, da pride do koalicijskega sporazuma, je pa do tja še dolga pot, ker je treba natančno iti skozi vse te vsebine in ugotoviti, ali se lahko v bistveni meri vendarle ujamemo,« je dejal in izrazil prepričanje, da bo ustanovna seja DZ uspešna.

Najbolj realno je sicer po Cerarjevih besedah možnost vstopa v koalicijo izrazila DeSUS. Dogo-

vorili so se tudi, da bodo kandidata za predsednika DZ predlagali iz vrst te stranke, in sicer Erjavca, ki je tudi potrdil, da kandidaturu sprejema, je pojasnil Cerar. Za Cerarja je tudi razumljivo in »normalen del procesa« dejstvo, da so vse stranke imele pripombe na delovni osnutek koalicijske pogodbe. Pogovore bodo zato nadaljevali na podlagi njihovih pisnih pripomb in s pomočjo programskih skupin strank.

Cerar se je dotaknil še včerajšnjega pisnega vabila na sestanek s predstavnikom SDS, ki je sicer izvzeta iz koalicijskih usklajevanj. S predstavnikom te stranke se želi Cerar pogovoriti o poteku ustanovne seje DZ in si izmenjati stališča oziroma poglede o nadaljnjem delu.

O glasovanju glede potrditve poslanskih mandatov pa je po Cerarjevih besedah za zdaj še prehitro govoriti, saj se v zvezi s tem mora sestati še mandatno-volilna komisija. Odločanje o morebitnem odvzemu mandata prvaku SDS Janezu Janšiču, ki prestaja dveletno zaporno kazen, sicer na petkovi ustanovni seji DZ za zdaj ni predvideno.

SLOVENIJA - Evropski komisar SMC za komisarja podpira Potočnika, marsikdo pa si želi koga drugega

LJUBLJANA - Predlog za slovenskega komisarja je v rokah odhajajoče vlade, v Bruslju ga pričakujejo do konca julija, torej do četrtega. Zmagovalka volitev SMC vladi predlaga, naj kot edinega kandidata za komisarja predlaga dosedanega komisarja Janeza Potočnika. Premierka Alenka Bratušek pa napoveduje, da se bo vlada o predlogu še usklajevala.

Prvak SMC Miro Cerar je po današnjih koalicijskih usklajevanjih ocenil, da je Potočnik med možnimi kandidati daleč najprimernejši, saj je na ravni EU kot evropski komisar že uveljavljen. Če v vladi, ki opravlja tekoče posle, Potočnika ne bi podprli, si Cerar želi, da bi našla čim bolj primerne kandidata. V SMC pa vztrajajo pri Potočniku in pričakujejo, da bo vlada njihovem predlogu prisluhnila.

Bratuškova je ponovila svoje mnenje, da v Sloveniji premore še kakšnega drugega kandidata za evropskega komisarja. Vsekakor ima Potočnik tako politične kot strokovne izkušnje, priznava premierka, ki pa je razočarana nad tem, da Cerar za to mesto »ni uspel najti ženske«. Notranji minister, ki opravlja tekoče posle, iz vrst DL Gregor Virant, je izrazil podporo predlogu stranke SMC, predsedujoči SD Dejan Židan pa je izpostavil, da je kandidatov za komisarja več in da je vprašljivo, ali bi še enkrat predlagali Potočnika. Med kandidati za komisarja sta se omenjala tudi Bratuškova ter predsednik DeSUS in aktualni zunanji minister Karl Erjavec.

Dežela FJK dobila nov zakon o kulturi

TRST - Deželni svet je včeraj popoldne soglasno odobril zakon, ki uvaja velike novosti pri financiranju kulturnih ustanov ter kulturnih prireditelj in festivalov. Zakon, ki ga je pripravil pristojni odbornik Gianni Torrenti, direktno ne zadeva slovenske manjšine, saj financiranje njenih kulturnih dejavnosti urejuna državni in deželni zaščitni zakon. Vnaša pa nekatera nova merila in načela (npr. na področju financiranja gledališč in muzejev), ki bodo prišla v poštev tudi za slovenske kulturne institucije. Predsednica Dežele Debora Serracchiani je zakon označila kot velik dosežek za deželno skupnost ter izpostavila dejstvo, da je bil odobren soglasno.

Nadškofa Stres in Turnšek spet na delu v slovenski Cerkvi

LJUBLJANA - Upokojena nadškofa Anton Stres in Marjan Turnšek, ki sta se ob odstopu s funkcij pred letom dni po navodilu iz Vatikana tudi umaknila iz javnosti, se vračata k delu v slovenski Cerkvi. V skladu s svojimi željami in po dogovoru s krajevnimi škofi bosta lahko po svojih močeh pomagala s svojimi izkušnjami in znanjem, so pojasnili na SSK. Stres in Turnšek sta z nadškofovskih mest v Ljubljani oziroma Mariboru odstopila 31. julija lani. K temu ju je papež pozval zaradi njune vloge pri poslovnih odločitvah, ki so privedle do finančnega zloma mariborske nadškofije. S koncem meseca pa se tako zaključuje enoletno obdobje umika iz javnosti in od takrat bosta lahko pomagala pri življenju in delu lokalne Cerkve, je za STA poročanje Radia Ognjišče potrdil generalni tajnik in tiskovni predstavnik Slovenske škofovske konference (SSK) Tadej Strehovec.

V Italiji izginil voznik tovornjaka iz Kočevja

LJUBLJANA - Policijsko upravo Ljubljana so 8. julija obvestili o vozniku tovornjaka iz Kočevja, ki je bil na poti v Italijo, od koder pa se ni več javil. Policija aktivno sodeluje s tujimi varnostnimi organi, ki vodijo preiskavo, so za STA zagotovili na policijski upravi. Primer spremlja tudi zunanje ministrstvo, ki je v stikih s pristojnimi organi v Italiji tudi preko slovenskega veleposlaništva v Rimu. Avtoprevoznik je po neuradnih informacijah, ki jih je včeraj na svoji spletni strani objavilo Delo, prevažal zdravila.

Koprčan po nedeljskem padcu s kolesom podlegel poškodbam

KOPER - Koprčan, ki je v nedeljo jutraj pri vožnji s kolesom od Bertokov proti koprski železniški postaji zaradi neprilagojene hitrosti na mokrem vozišču padel na levi bok in se poškodoval, je zaradi hudih poškodb glave umrl, so včeraj sporočili s koprške policijske uprave. Sedemdesetletnega Koprčana, ki je padel, ko se je pripeljal v podhod, so z reševalnim vozilom odpeljali v izol-sko bolnišnico na pregled, od tam pa so policijo včeraj obvestili, da je možki zaradi poškodb umrl, so še pojasnili na policiji.

Čeprav je kolesarska čelada v Sloveniji obvezna le za otroke do 14. leta in za otroke, ki se na kolesu vozijo kot potniki, pa policija uporabo čelade priporoča tudi odraslim kolesarjem.

DEVIN-NABREŽINA - 2014-2016: izvedba odvisna od pakta stabilnosti

Triletni načrt del vreden 8 milijonov

Pod črto vsake strani seznama javnih del v devinsko-nabrežinski občini za triletnje 2014-2016 tiči razorožujoče opozorilo: Začetek načrtovanja in izvedba vsakega dela je pogojena od pakta stabilnosti. Ali z drugimi besedami: delo bo opravljeno, če bodo omejitve zloglasnega pakta stabilnosti to dovolile.

Pod vprašajem je tako skupno sedem posegov, porazdeljenih v triletju 2014-2016 v skupni vrednosti dobrih 8 milijonov evrov (točneje: 8.130.400 evrov).

Število predvidenih javnih del je omejeno prav zaradi »podlega pakta stabilnosti« (copyright odbornik za javna dela Andrej Cunja). Levosredinska občinska uprava je nastavila že številne posege (naprave proti plimi v Ribiškem naselju, obnova nabrežinskega trga, posodobitev športnih igrišč v Nabrežini in v Vižovljah ...), a je morala upravni postopek zamrzniti, v pričakovanju dne, ko bo vlada zamrznila (ali vsaj ohladila) pakt stabilnosti.

Tako je za preostanek letošnjega leta predvideno le eno javno delo, in sicer izredno vzdrževanje javnih poslopij. In tudi za zadnje leto upravnega triletja - 2016 - je predviden enak poseg, ker pač krajevna uprava mora imeti na razpolago sredstva za morebitne nujne primere.

V pričakovanju »dobrih novic« iz Rima je bila devinsko-nabrežinska uprava prisiljena preložiti največ nujnih posegov na prihodnje leto. Finančno najbolj zajetna je gradnja novega sedeža karabinjerjev v Nabrežini. Vredna je skoraj 6,5 milijona evrov. Sledi (po vrednosti) sanacija in ureditev obale Botanika, za kar je predvidenih 847.500 evrov. V tej zvezi je odbornik Cunja med proračunsko razpravo, ki je privedla tudi do odobritve triletnega načrta javnih del, sporočil, da so v teku pogajanja z deželno upravo za izdajo potrebnega prispevka, in sicer na način, ki bi obšel »vislice« pakta stabilnosti.

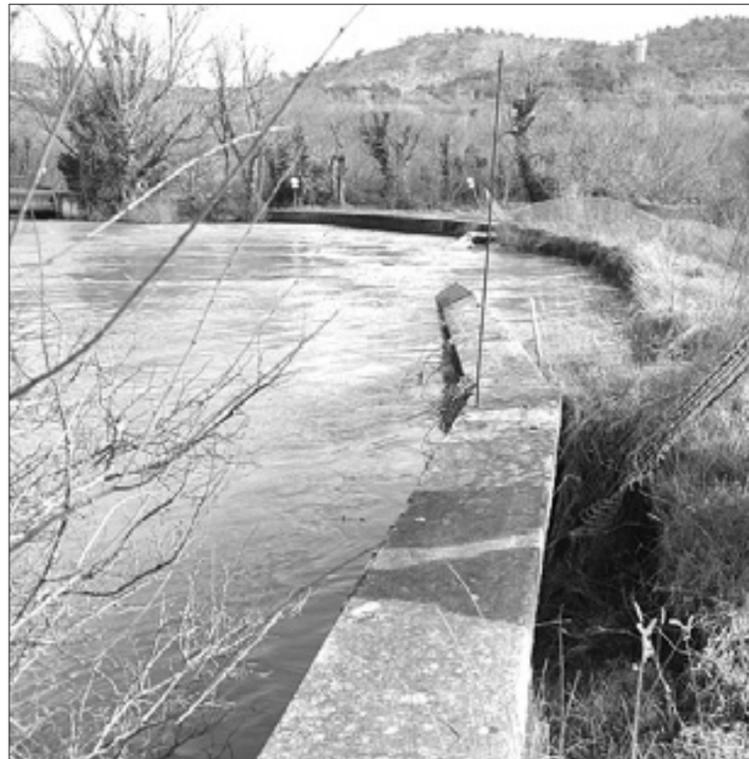
Nadalje sta na seznamu še dve deli: utrditev temeljev otroškega vrtca v Ribiškem naselju (220 tisoč evrov) in sanacija brega Timave v Štivanu (185 tisoč evrov). Ta poseg je nujno potreben, ker je začela reka po usadu podpornega zidu začela spodnašati in spodjedati breg, kar postaja vse bolj nevarno za makadamsko cesto, ki vodi ob reki v tamkajšnje njive in vinograde.

Kaj se bo iz triletnega načrta izcimilo, ni znano. Predvsem zato, ker njegova izvedba ni odvisna od domače uprave. Zato morebitnih zamud ne bo mogoče pripisati županu Kukanji in njegovim, temveč »višjim silam«. Tistim v Rimu in na Deželi.

M.K.

Andrej Cunja

Breg Timave v Štivanu je treba urediti

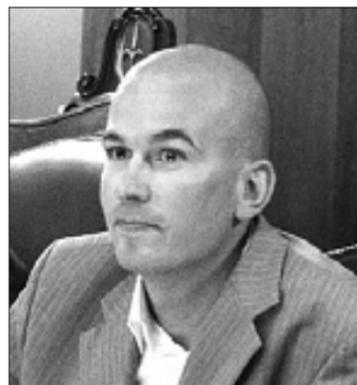
FOTODAMJ@N

OBČINSKI SVET - Po odobritvi količnikov občinskih davkov

Trst: proračun 2014

Tržaška občinska uprava bo dala danes v razpravo proračun 2014. Pred tem pa bodo morali občinski svetniki spraviti pod streho odlok o enotnem občinskem davku luc, o katerem so začeli razpravljati v ponedeljek zvečer, a so razpravo po slabih petih urah prekinili, da bi lahko tehnični uradi iznesli svoja mnenja o umestnosti številnih popravkov h količnikom davka na nedeljive storitve Tasi.

Dve tretjini tega odloka - tisti, ki se nanašata na količnike davka na nepremičnine Imu in davka na odpadke Tari - so občinski svetniki že odobrili. Ogradje občinske davčne politike je ostalo homogeno, mestni možje so ga z odobritvijo nekaterih popravkov le delno spremenili, v korist davkoplač-

Iztok Furlanič

valcev, kot so drug za drugim izjavljali predlagatelji amandmajev.

Kar se tiče davka na nepremičnine Imu je bil tako odobren popravek svetnika Fratelli d'Italia Claudia Giacomellija o uvedbi količnika 9,7 promila za vse nepremičnine kategorije D.

Občinska uprava je nadalje sprejela amandma svetnika Nove desne sredine Paola Rovisa o najnižjem možnem količniku davka Imu (7,6 promila) in popolno oprostitev plačila davka na nedeljive storitve Tasi za vsa nova mikro in majhna podjetja in za nove poklicne pisarne. Rovis je odborov ukrep ocenil kot spodbudo mladim, ki nameravajo odpreti podjetja v mestu, pa tudi lastnikom praznih stanovanj, ki jih bodo odslej lahko »lažje« oddali v najem.

Nadalje je bil odobren popravek (predlagala sta ga Zveza levice in Sel), po katerem bodo tudi lastniki luksuznih stanovanj (kategorij A1, A8 in A9) ob plačilu davka Imu (3,9 promila) morali plačati davek Tasi (maksimalni količnik znaša 6 promilov).

Obenem je prodrli skupinski amandma, po katerem bodo družine z letnim dohodkom Isee manj kot 7.500 evrov, lastnice nepremičnin z letno rento manj kot 900 evrov, izvzete plačila davka Tasi. V tej zvezi je bilo doseženo politično soglasje, svoje mnenje pa morajo izreči še tehnični uradi. Slednji morajo preveriti, kolikšen primanjkljaj naj bi ta popravek vnesel v osnutek proračuna in kako naj bi ga krili.

Pač pa je bil zavrnjen amandma, ki ga je predložil predsednik občinskega sveta (in svetnik Zveze levice) Iztok Furlanič, po katerem naj bi razplovili (z 10,6 na 5,3 promila) količnik davka na nepremičnine Imu za prostore, last političnih strank, ki jih slednje dodeljujejo brezplačno kulturnim in drugim neprofitnim organizacijam. Tako naj bi razbremenili stranke, ki na primer dodeljujejo svoje prostore ljudskim domovom ali drugim društvom. Furlanič je spomnil, da so posamezniki izvzeti plačila davka na nepremičnine za stanovanja, ki jih dajejo brezplačno v najem. Podobno bi moralo veljati tudi za politične stranke, še posebej, ker s tem podpirajo kulturno in družbeno delovanje.

Levosredinska večina se je izrekla proti popravku, češ, da nasprotuje določilom občinskega pravilnika o davku na nepremičnine Imu (v katerem za politične stranke niso predvidene podobne olajšave kot za zasebnike). Popravek sta tako ob svetnikih Zveze levic Furlaniču in Marinu Andolini podprla le še Paolo Rovis in svetnik mešane skupine Carlo Grilli, trije so se vzdržali, ostali pa so glasovali proti.

M.K.

Javna dela v Devinu Nabrežini

Leto 2014		
Izredno vzdrževanje poslopij		115.300 evrov
Leto 2015		
Ureditev obale Botanika	847.500 evrov	
Nov sedež karabinjerjev v Nabrežini	6.448.000 evrov	
Utrditev temeljev vrtca v Ribiškem naselju	220.000 evrov	
Ureditev brega Timave	185.000 evrov	
Izredno vzdrževanje poslopij	107.300 evrov	
Leto 2016		
Izredno vzdrževanje poslopij	107.300 evrov	

DRUŽINSKO NASILJE - Policija aretirala Turka, ki je grozil ženi s smrtjo

»Prerezal ti bom grlo«

»Prerežem ti grlo.« Take in podobne grožnje s smrtjo je ženi, nad katero je hotel imeti nadoblast, a ga je naposled zapustila, izrekel 36-letni turški državljan A.H. s stalnim bivališčem v Trstu, trenutno brezposeln. Moškega so policisti komisariata pri Sv. Soboti aretirali na podlagi pripornega naloga, ki ga je izdal tržaški sodnik za predhodne preiskave Raffaele Morvay, potem ko je Turak ženi večkrat grozil s smrtjo in ugrabitvijo otrok.

Žena je namreč aprila letos skupaj z mladoletnima otrokoma, od katerih je eden hudo bolan, zapustila stanovanje, v katerem je bivala z gospodovnim možem in se zatekla v zatočišče, ki ga upravlja center za boj proti nasilju Goap, saj vse kaže, da je doma vladal pravi teror: mož naj bi ji namreč prepovedal nositi hlače, uporabljati računalnik in oditi iz stanovanja brez njegovega dovoljenja, pri tem početu pa naj bi mu pomagala še mati in sestra. Maltretiranje naj bi se bilo začelo septembra leta 2009, aprila letos pa je žena zbrala pogum, se obrnila na policijo in skupaj z otrokoma zapustila stanovanje, zato pa ji je mož začel groziti na ulici, v bližini šole, ki jo obiskujeta otroka, pa tudi v prisotnosti dru-

Nasilneža je policija pripravila

ARHIV

gih oseb, po telefonu pa naj bi bil grozil tudi ženinim sorodnikom, ki živijo v Turčiji, prav tako naj bi bila grožen deležna tudi kulturna mediatorica, ki pomaga ženi, vse to kljub odredbi tržaškega tožilstva za mladoletne, ki je ukazalo, da se možki ne sme približati družini, kar očitno ni zaleglo.

Policija naj bi na podlagi prestreženih telefonskih pogovorov tudi ugotovila, da naj bi možki nameraval po zaključku muslimanskega svetega meseca ramadana ugotoviti kraj, kamor se je žena zatekla, jo ubiti in ugrabiti otroka. Tako na aretacijo ni bilo treba dolgo čakati.

Zaradi neurja v Venetu zamujali vlaki tudi v Trstu

Zaradi močnega neurja in naliva v vzhodnem predelu dežele Veneto je večeraj na deželnih progah, ki Veneto povezujejo s Furlanijo Julijsko krajino, prišlo do določenih zamud pri vožnjah nekaterih krajevnih vlakov med Portogruarom in Latisano, kar je bilo čutiti tudi na železniški postaji v Trstu, kjer so nekateri vlaki odpotovali z zamudo. Zamudam je verjetno botrovala strela, ki je udarila na območju proge ter povzročila okvaro na sistemih, ki urejajo razmik vlakov, ki so morali zaradi tega upočasniti vožnjo in so posledično zamujali za kakih 15-20 minut, po drugih vesteh pa kar za 40 minut. To je bila že druga podobna okvara v nekaj tednih na omenjeni progi.

PRISTANIŠČE - Uradno podaljšanje koncesije

Siot bo obratoval vsaj še petdeset let

Naftni terminal družbe Siot (foto Damj@n) in naftovod, po katerem se nafta iz Trsta pretaka na Bavarsko (končni terminal v mestu Ingolstadt), bo lahko deloval vsaj še petdeset let. Tako je včeraj odločil pristaniški odbor, ki je za pol stoletja podaljšal koncesijo Italijanski družbi za čezalpski naftovod (kratica za Siot). Kot je poudarila predsednica pristaniške oblasti Marina Monassi bo Trst glede pretovora surove nafte ohranil prvo mesto med sredozemskimi pristanišči.

Lani so na terminalu iz skoraj petsto tankerjev pretovorili 42 milijonov ton nafte, kar je dvajset odstotkov več kot leto prej. Siot trenutno zaposluje 570 uslužbencev (vključno s t.z. vzporednimi obrati), tržaški davčni upravi pa letno prinaša okoli 32 milijonov davčnega priliva, kar ni majhna številka. Pristaniška oblast je v sklepu, s katerim podaljšuje koncesijo, izpostavila načrte vodstva Siot za posodobitev ne le varnostnih, temveč tudi zaščitnih naprav, ki bodo dodatno omejevale, če že ne preprečile onesnaževanja okolja. Terminal in naftovod Siot, ki se v glavnem nahaja na območju dolinske občine, obratujeta od leta 1964, torej petdeset let.

Pristaniški odbor je na včerajšnji seji tudi prižgal zeleno luč za investicije v vrednosti 188 milijonov evrov za razvoj pristanišča. Gre za projekt družbe TMT ((Trieste marine terminal), kateri so še za nadaljnjih šestdeset let podaljšali koncesije. Investicije so namenjene predvsem razvoju in posodobitvi kontejnerskega terminala, s katerim naj bi Trst - tako predsednica Monassijeva - še dodatno okreplil svojo vlogo na državnem in mednarodnem nivoju. V tiskovnem poročilu piše, da je seja pristaniškega odbora potekala v tvornem razpoloženju in da torej očitno ni prišlo do običajnih trenj in polemik.

OPENSKI TRAMVAJ - Še vedno ne vozi V teku zadnja popravila na kolescih in kablh

Nič ne bo niti danes. Opendski tramvaj še ni nared za svojo redno vožnjo, saj tehniki tržaškega prevoznega podjetja včeraj niso dokončali pregledov na progi. Upočasnitvi del na progi je med drugim botroval tudi dež, ki je onemogočil natančen pregled jeklenih kablov in koles, ki se na določenih mestih iztirjajo. Gre za stvar milimetrov, so nam razložili v tiskovnem uradu podjetja Trieste Trasporti, čigar pooblaščen upravnik v teh dneh še ni podal težko pričakovane uradne izjave glede zadnjih zapletov.

Sinoči pa je v uredništvo prispela

izjava predsednika Giovannija Longa, ki je napovedal, da naj bi se pregledi končali že včeraj do večera. Napake in težave je utemeljil z argumentom, da se v praksi po večmesečnih delih običajno najprej opravijo testne vožnje, ki jih tokrat zaradi pritiskov s strani javnosti niso mogli izvesti v celoti. Ob tem zagotavlja, da varnost potnikov ni bila ogrožena in dodaja, da bodo po odpravi napak najprej izvedli vse potrebne testne vožnje in šele nato začeli z rednimi vožnjami. Naj tudi povemo, da se v kratkem poročilo predsednik Longo v imenu podjetja opravičuje vsem uporabnikom. (sč)

NEKDANJI AIAT V SESLJANU - Odprli Center za promocijo teritorija

Novi upravitelj je pripravil vsebinsko raznolik program

Sesljan je včeraj dobil novega upravitelja Centra za promocijo in ovrednotenje teritorija, ki bo domoval v prostorih nekdanjega AIAT-a. Na javnem razpisu, ki ga je pred meseci razpisala Pokrajina Trst, so izbrali začasno združenje podjetij (Associazione temporanea di imprese - ATI), ki si je nadelo ime SottoSopra, v njem pa so svoje moči združili PromoTrieste, združenja A.M.I.C.O., La Collina in The Action in kmetijska zadruga San Pantaleone. Vodja projekta je konzorcij PromoTrieste, so nam povedali na Pokrajini, kjer so tudi pojasnili, da se je na javni razpis sprva prijavilo pet subjektov, trije so se nato dejansko odzvali povabilu. Na prošnjo, naj dopolnijo dokumentacijo, sta odgovorila dva subjekta, od teh je eden imel urejene papirje.

Začasno združenje podjetij je Pokrajino prepričalo z raznolikim in vsebinsko bogatim programom, ki zaenkrat zajema dejavnosti od avgusta do decembra letos. Koncesijo za upravljanje novega Centra za promocijo teritorija v Sesljanu bodo imeli do decembra 2015. Več o načrtih za promocijo Sesljana in okolice sta povedala pokrajinska predsednica Maria Theresa Bassa Poropat in podpredsednik Igor Dolenc. Bassa Poropatova je poudarila, da je osrednji cilj pokrajinske uprave promocija krajevne posebnosti, običajev, navad in kulinarike, ob vsem tem pa so od predlagateljev

Predsednica in podpredsednik Pokrajine na včerajšnji predstavitvi

zahtevali, da v svoj program vključijo tako pozornost do kmetijstva kakor tudi do promocije ribiških gospodarskih dejavnosti, ekologije in biologije morskih organizmov. Omenjena začasna naveza je predstavila najbolj prepričljiv program, njihov skupni cilj pa bo celovita promocija teritorija, je z zadovoljstvom dejal podpredsednik Dolenc, ki je pohvalil prožno ponudbo, s katero bodo zadovoljne tudi osebe z motoričnimi težavami. Izbiro imena SottoSopra pa je utemeljil Stefano Martucci iz konzorcija PromoTrieste, ki je dejal, da beseda sotto označuje ves obalni pas, sopra pa

kraški svet s kmetijami, osmicami ...

Prvi dogodek iz serije številnih v režiji novega Centra za promocijo teritorija bo na sporedu že jutri, 31. julija, ko bodo pripravili sprehod na temo vojaških poletov Goffreda de Banfielda (ob 17. uri). Ob 18.30 pa bo v centru na sporedu konferenca o najdbi dinosavra Antonia. Naslednje srečanje bo v sredo, 8. avgusta (ob 18. uri), ko bodo odprli razstavo Anice Pahor, v četrtek, 21. avgusta (ob 10. uri), pa bo na sporedu spominska delavnica. Več o programu pa na spletni strani www.provincia.trieste.it (SottoSopra). (sč)

VZPI-ANPI - Na pokrajinskem prazniku

Klic proti vojnam, za mir, sožitje in družbeno pravičnost

Udeleženci nedeljskega zaključnega zborovanja praznika VZPI

FOTODAMJ@N

Partizanski praznik, ki je potekal v priredbi VZPI-ANPI od petka do nedelje v Naselju sv. Sergija, je bil priložnost za potrditev zakoreninjenosti partizanskega združenja v družbeno tkivo na Tržaškem in za njegov nov zagon na poti utrjevanja antifašistične ideje ter ohranjanja in uveljavljanja vrednot odpornosti in osvobodilnega boja. Žal je, vsaj kar zadeva udeležbo, naletel na oviro, ki so jo predstavljale neugodne vremenske razmere. Marsikomu so namreč onemogočile, da bi se udeležil praznika.

Kljub temu je dogodek naglasil potrebo po ozaveščenju javnosti o mnogih hudih pojavih, ki pretresajo današnji svet. Od krutosti nesmiselnih vojn na raznih koncih sveta, ki terjajo vsak dan neverjetno bero človeških življenj in ne prizanašajo niti otrokom, do prav tako absurdnih posledic delovanja vladajočega sistema, ki s svojo liberistično logiko pogloblja družbene razlike in seje krivičnost. To se zgovorno kaže v nezadržnem naraščanju brezposelnosti in revščine, kar ustvarja pogoje za oplojevanje avtoritarnih skomin ter zaskrbljujoče širjenje pojavov neofašizma in neonacizma po Evropi.

O vsem tem sta na nedeljskem shodu govorila pokrajinska predsednica VZPI-ANPI Stanka Hrovatin in deželni predsednik organizacije Elvio Ruffino, ki sta obenem poudarila potrebo po rasti partizanskega združenja, zlasti z vključevanjem mladih. Združenje naj še utrdi svojo vlogo kritične vesti italijanske družbe ter plemenitih vrednot odpornosti in osvobodilnega gibanja, kot so mir, svoboda, demokracija, družbena pravičnost ter sožitje.

Nedeljsko popoldne je popestril nastop Pihalnega orkestra Breg pod taktirko Edvina Krizmančiča, ki je začel in končal svoj program z Internacinalo ter dvignil pokonci vse prisotne, vmes pa mojstrsko ponudil vrsto narodnih, umetnih in udarnih skladb.

Omembe vreden je tudi potek prejšnjih dveh večerov. V petek je v polni dvorani Ljudskega doma Palmiro Togliatti potekala predstavitev knjige Memorie di partigiane e partigiani della provincia di Trieste (Spomini partizanov in partizanov iz tržaške pokrajine). Gre za vrsto pričevanj, ki s človeškega, skoraj intimnega zornega kota, približajo epopejo partizanskega boja proti okupatorju in raznarodovalcu in za človeka vrednejše življenje. Odlomke iz knjige sta doživeto prebrali Kostanca Mikulus in Tatjana Malalan. Predstavitve so se udeležili tudi trije od pričevalcev - Danilo Župančič, Pippo Pezza in Fragiaco - ter bili deležni toplega sprejema občinstva. Delo, ki je izšlo po za slugi zgodovinarja Franca Cecottija in Deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja, je po uvodnih besedah Stanke Hrovatinove (ki je s tem tudi odprla partizanski praznik), predstavil sam Cecotti in opozoril na mnoge odtenke pripovedi,

ki dajejo pričevanjem tudi pomembno zgodovinsko valenco.

Naslednji, sobotni predstavitveni večer, ki je bil zaradi neurja slabše obiskan, je bil namenjen revijama: O-44 - glasilo pokrajinskega združenja VZPI-ANPI za Trst ter reviji Isonzo-Soča, ki izhaja že dve desetletji in nosi veliko zaslug za razvoj čezmejnih odnosov na Goriškem. Za obe reviji je značilna dvojezičnost, ki predstavlja tudi njuno veliko bogastvo. O vlogi glasila O-44 je govoril njegov urednik Dušan Kalc, ki je informativno publicistično dejavnost uokviril v širše napore za uveljavljanje poslanstva partizanske organizacije in za vključevanje zlasti mladih v širše antifašistično gibanje.

Urednik in ustanovitelj revije Isonzo-Soča Dario Stasi pa je s svoje strani govoril o naporih za razvoj etničnega in jezikovnega sožitja, od težkih pionirskih časov sredi hladne vojne, ko je Goriško še ločevala meja, do današnjih dni, ko državne meje ni več, so pa meje še vedno v mnogih glavah.

Podpisi za olajšave pri koriščenju javnega prevoza

Na sedežu združenja Arci za civilno služenje (Arci Servizio Civile) v Ul. Fabio Severo 31 se nadaljuje zbiranje podpisov v podporo pobudi, da bi ob priložnosti razprave o proračunu v tržaškem občinskem svetu razpravljali tudi o možnosti uvedbe olajšanih letnih abonmajev za mlade, brezposelne oz. osebe v dopolnilni blagajni idr. za vožnjo z javnimi prevoznimi sredstvi.

Izredno odprtje Muzeja peric

Danes, jutri in v petek bo v prostorih bivše javne pralnice v Ul. San Giacomo in Monte 9 pri Sv. Jakobu med 18.30 in 20.30 za brezplačen ogled izjemoma odprto Muzej peric, ki so ga uredili prostovoljci združenja skavtskih pobud Amis. Za informacije je na voljo telefonska številka 040-225562.

Predstava o 1. svetovni vojni

V okviru niza poletnih pobud Trieste Estate 2014 bo drevi na Verdijevem trgu ob 21. uri na sporedu predstava gledališča La Contrada Sciantose, eccentriche e dive del microfono-Storia di canzonette e Guerre Mondiali, ki ponuja neobičajen pogled na obdobje začetka prve svetovne vojne preko pesmi iz tistega časa. V predstavi Giorgio Umberta Bozza - pri besedilih je sodeloval Marco Barocci - nastopajo igralka Ariella Reggio in tercet Sester Marinetti (Nicola Olivieri, Andrea Allione in Marco Lugli), pri klavirju pa jih bo spremljal Christian Schmitz.

MUZEJ DE HENRIQUEZ - Množica pozdravila odprtje

Pričati o vojni, širiti mir

Na ogled prvi del izjemno bogate zbirke - Žal muzej ni opremljen s slovenskimi napisi

Velika pisana množica ljudi, od otrok do starejših, predstavnikov javnih ustanov do angažiranih posameznikov in radovednežev, ki je predsinoči prisostvovala odprtju Vojnega mestnega muzeja za mir Diego de Henriquez v nekdanji vojašnici Duca delle Puglie v Ulici Cumano 22, odmevno dokazuje zadovoljstvo tržaške javnosti, da je končno prišlo do tega dneva. Muzej priča o bolečih travmah 20. stoletja, ki so močno pretresle tudi tkiva našega kulturno bogatega mesta. Vendar, kot je podčrtal prvi občan Roberto Cosolini, moramo ravno iz teh izhodišč ovrednotiti ideale miru. In to zlasti v času, ko po svetu razsajajo mnogi viharji nestrpnosti in sovraštva kot npr. v Palestini in Ukrajini.

Direktorica Mestnih muzejev za zgodovino in umetnost Maria Masau Dan in zgodovinar Lucio Fabi, čigar strokovna pomoč je bila bistvenega pomena, sta si bila edina, ko sta poudarila zgodovinski pomen otvoritve muzeja. Po dolgem obdobju in težavnih prizadevanjih je končno prišlo do težko pričakanega dogodka. Del zelo številčne zbirke vojnih predmetov, orožja, uniform, dokumentov, fotografij in drugega gradiva Tržačana Diega de Henriqueza je končno urejen na enem samem mestu in na ogled publiki (do konca avgusta brezplačno).

Pomenljivo je tudi dejstvo, da je do vsega tega prišlo natanko sto let po vojni napovedi Avstro-Ogrske Srbiji. Večina prve tretjine muzeja je zato posvečena prvi svetovni vojni. Obiskovalec se po krajšem hodniku znajde v velikem belem prostoru. Najprej uzre črn, bogato okrašen pogrebni voz podjetja Zimolo, reprodukcijo tistega, v katerem sta ležala prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova žena Sofija. Glavna skrb številnih strokovnjakov in poznavalcev, sodelavcev kustosinje muzeja Antonelle Cosenzi, je bila preglednost gradiva in opisov. Torej, da bi bili ekspoziti in njihova sporočilnost čim bolj preprosto podani obiskovalcem. Ti se lahko prepustijo pravemu zgodovinskemu itinerariju v objemu nazornih panojev, opisov in v svoji krutosti povednih fotografij. Oči ne morejo prezreti tankov, topov, oklepnih vozil in drugih večjih vojnih orožij. Bojni kij, katerega okončino so Avstro-ogrski vojaki sestavili iz ročne bombe in dolgih, debelih bodic, srhljivo priključke raz-

Ekspoziti zbirke de Henriquez v novem muzeju; med njimi reprodukcija pogrebne voza avstroogrškega prestolonaslednika

FOTODAMU@N

mišljanje o razsežnosti enačbe vojna = neizprosnost. Obiskovalce nagovarjajo tudi razstavni panoji, ki opisujejo vsakdan vojakov na fronti. Samo na italijanski strani je leta 1915 med fronto in domovi potovalo 2 milijona pisem. Za zloglasni dogodki in zgodovinskimi datumi so namreč predvsem izgubljena človeška življenja, solze, trpljenje ... Na dan privre bolečina številnih narodov, ki so v prvi svetovni vojni, mnogo pretrpeli.

Med hojo v prvo nadstropje, kjer ima svoj prostor zbirka posvečena Trstu med letoma 1914 in 1954 in liku Diega de Henriqueza, pa se po krajšem oddihu, zamisliš. Kje pa je slovenščina? Zakaj so vse razlage le v italijanščini in angleščini? Niti na

svečanem odprtju ni bilo besedice v slovenskem jeziku. Drobci slovenske navzočnosti na tem ozemlju so sicer tu pa tam prisotni. Na ogled je na primer plakat, ki množice vabi na udeležbo pogreba »ljubljenega cesarja« Franca Jožefa ali pa posebna izdaja ilegalnega tiska Slovencev na Primorskem v italijanščini (Sloveni del litorale) s podpismi tajnika in predsednika PNOO-ja Julija Beltrama in Franceta Bevka. Na panojih je zapisano, da je fašizem mdr. zatiral manjšine in da je slovenska manjšina bila še zlasti žrtev raznarodovanja. Kdor prihaja od daleč (in bodimo iskreni, tudi marsikateri someščan), pa verjetno ne bo zelo jasno doumel, od kod sploh prihaja ta manjšina. Nekoliko bolj ja-

sno pa pride do izraza, kako so Titovi partizani v sodelovanju z drugimi slovenskimi in italijanskimi komunisti leta 1945 za 40 dni »zasedli« Trst. Stare sence še vedno lebdiijo tudi nad tako dragocenimi in pomembnimi projekti?

V ponedeljek so bili prisotni številni Slovenci, med njimi tudi politični, javni predstavniki. Upati je, da bodo na 3.500 kv. metrih muzeja, ki jih bodo naknadno odprli, bolj prišlo do izraza vojne travme slovenske in drugih etničnih skupnosti, katerih utrip je soustvarjal Trst in širšo okolico. Tudi ker gre za res pomembno kulturno stičišče s pronicljivim mirovniškim sporočilom.

Vesna Pahor

KDO JE BIL DIEGO DE HENRIQUEZ

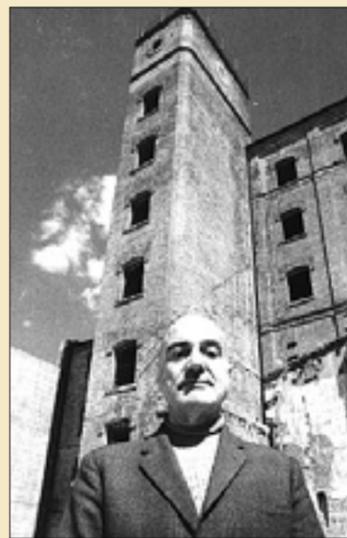
Človek, ki je v »živo« videl ustrelitev bazoviških junakov

Diego de Henriquez (1909-1974) je v svojem življenju videl in doživel marsikaj. Ko je bil star komaj 17 let se je kot mornariški vajenec vkrcal na ladjo, s katero je pripotoval skoraj ves svet, v letih 1941-43 je bil časnik italijanske okupacijske vojske v Sloveniji (v ljubljanskem Muzeju novejšje zgodovine hranijo njegove fotografije iz okupirane Ljubljane). Svojo zbirateljsko strast (orožje in vse kar je vezano z vojno) je začel gojiti v vojašnici v Pivki, od koder mu je po kapitulaciji Italije 8.9.1943 uspelo prepejlati v Trst celotno zbirko orožja, ki bi drugače prišla v nemške roke. Čeprav se zdi protislovno, je bil de Henriquez vse skozi prepričan mirovnik, razkazovanje orožja se mu je zdel način opozarjanja javnosti na strahote vojnega nasilja.

De Henriquez je 6. septembra 1930 tako rekoč v živo na gmajni pri Bazovici prisostvoval ustrelitvi Ferda Biodovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Alojza Valenčiča. Kot rezervistu fašistične policije mu je bilo od nadrejenih naročeno, naj spremlja eksekucijo slovenskih antifašistov. Dogajanja je vestno zapisoval v svojih dnevnikih (zvezek številka 254-povzeto po časopisu La nuova albarda). De Henriquez je zapustil neverjetnih 50 tisoč dnevniških zapisov, ki so hranjeni v skoraj tristo zvezkih.

Skupaj z novinarjem Primorskega dnevnika Albinom Bubničem je bil med prvimi, ki je opozarjal, da se je nacistična Rižarna lahko zgodila le z odločilno pomočjo tržaških kolaboracionistov. Zbiratelj orožja v Rižarni ni zbral orožja, pač pa je vestno in natančno, kot vedno, prepisoval pretresljive napise in grafite, ki so jih na zidovih

Diego de Henriquez v Rižarni na posnetku Sergia Ferrarija

in celicah taborišča puščali na smrt obsojeni. Škoda, da za razliko od Bubniča de Henriquez ni dočkal razsodbe procesa, ki je glede Rižarne potrdil odgovornosti fašističnih kolaboracionistov. To kar je vedno trdil je sedaj zapisano črno na belem.

S.T.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 30. julija 2014

JULITA

Sonce vzide ob 5.46 in zatone ob 20.37 - Dolžina dneva 14.51 - Luna vzide ob 9.14 in zatone ob 21.56.

Jutri, ČETRTEK, 31. julija 2014

IGNAC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27 stopinj C, zračni tlak 1005 mb ustaljen, vlaga 75-odstotna, veter 10 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 2. avgusta 2014:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Borzni trg 12 - 040 367967, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Borzni trg 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33 - 040 633080.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo določilo rok za telematsko predstavitev modela B (izbira šol). Predstavitev zadeva učno osebo, ki je vključeno v zavedske in tudi v pokrajinske lestvice. Model B bo mogoče predstaviti do ponedeljka, 4. avgusta, ob 14.00. Tozadevna okrožnica je objavljena na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it).

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da bo šola med poletjem zaprta ob sobotah in v ponedeljek, 18. avgusta. Pouk se bo pričel v četrtek, 11. septembra.

DIZ JOŽEFA ŠTEFANA obvešča, da bo šola do vključno sobote, 23. avgusta, odprta od ponedeljka do petka, od 7.30 do 13.30.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo ob sobotah (do 23. avgusta) uradi zaprti. Urnik tajništva: 8.30-12.30. Prvi dan pouka bo v sredo, 10. septembra.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 30. avgusta.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvoček žvoni« v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovela, od 1. do 5. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne delavnice (športno, gledališko, jezikovno). Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure na tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

Loterija 30. julija 2014

Bari	1	34	19	82	66
Cagliari	68	27	9	11	31
Firence	3	78	33	9	64
Genova	30	83	39	68	81
Milan	53	59	65	10	54
Neapelj	36	77	22	87	9
Palermo	19	21	6	72	10
Rim	8	75	90	63	33
Turin	53	24	10	71	39
Benetke	47	68	88	74	34
Nazionale	8	18	27	81	43

Super Enalotto št. 90

11	20	48	52	70	74	jolly 49
Nagradni sklad						16.520.290,72 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-- €
7 dobitnikov s 5 točkami						36.910,70 €
893 dobitnikov s 4 točkami						291,37 €
32.532 dobitnikov s 3 točkami						15,94 €

Superstar

36

Brez dobitnika s 6, s 5+1 in 5 točkami	-- €
6 dobitnika s 4 točkami	29.137,00 €
147 dobitnikov s 3 točkami	1.594,00 €
2.201 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
13.896 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
28.992 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SARDOC
TRATTORIA GOSTILNA

Večer dalmantinskih pesmi na borjaču
Nastopa zbor MPŽ Vesna iz Križa
jutri, 31. julija 2014, ob 20h

Prečnik 1/b - Devin-Nabrežina - Trst - ITALY
Tel. 040 200871 - Fax 040 201267
info@sardoc.eu - www.sardoc.eu

Poslovni oglasi

PRODAM DIATONIČNO HARMONIKO

znamke Rutar, uglasena B-Es-Aš
040-231071 v večernih urah

Mali oglasi

OPEL CORSA, 1.4 ELEGANCE, letnik 2001, 66 KW, 111.000 km, EURO 4, ABS, ESP, avtoradio s CD predvajalnikom, lita platišča, redno servisiran, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 349-6081244.

DOBIL SEM KLJUČ znamke volkswagen, na Opčinah blizu osnovne šole F. Bevka. Pokličite na tel. št.: 349-7645810.

IZKUŠEN VILICAR in skladiščnik s potrdilom In Design išče delo. Tel. št.: 327-7409432.

IŠČEM malega psa, nemškega ovčarja. Tel. št.: 334-7474223 (od 17. do 18. ure).

IŠČEMO FOTOGRAFIJE in vozne karte za bodočo knjigo o železnici Trst-Hrpelje-Kozina po dolini Glinščice. Tel. št.: 040-572655 ali jeleric@libero.it.

PRODAM 2 soda za vino na olje iz inoxa, 100 in 200 litrov, skoraj nova. Cena: 300,00 evrov. Tel.: 040-211043.

PRODAM avto fiat panda 900, letnik 1998, v dobrem stanju. Tel. št.: 040-824528 ali 320-6436237.

PRODAM avto golf, 1900, TDI, letnik 2007. Cena: 5.000 evrov. Tel.: 348-7373284.

PRODAM hišo v Prebenegu. Tel. 040-232577 (sporočilo lahko pustite tudi telefonski tajnici).

PRODAM knjige za vse smeri liceja Prešeren (Trst) in za klasični licej Trubar (Gorica). Tel. št.: 040-208002.

PRODAM poročno obleko, atelier Carlo Pignatelli, ekstremna prefinjenost, blago svila saten, barva champagne. Cena: 2.600 evrov. Tel.: 320-1614713, za slike pišite na: denis.m75@gmail.com

PRODAM ŠOLSKE UČBENIKE za prvi, drugi in tretji razred srednje šole Igo Gruden v Nabrežini. Tel. št.: 040-200984.

V GABROVCU oddam v najem opremljeno stanovanje. Kuhinja, spalna soba, kopalnica, dnevna soba. Tel.: 347-6259771.

V NEDELJO, 20. JULIJA, na odbojarskem turnirju v Nabrežini, sem izgubil mobilni telefon znamke samsung. Najditelj dobi nagrado. Tel.: 335-5476663.

V ZGONIKU oddam v najem majhno hišo: dnevna soba s kuhinjskim kotom, spalnica, kopalnica, dvorišče. Tel.: 335-1474621.

Osmice

DRUŽINA TERČON ima v Mavhinjah odprto osmico. Toplo vabljeni! Tel.: 040-299450.

GROZDANA IN EDO sta odprla osmico v Repnu št. 18. Tel. št.: 040-327472.

MARKO REBULA je v Slivnem št. 6 odprl osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-5686191.

OSMICA je odprta pri Normi v Mav-

hinjah. Tel. št.: 040-299806.

OSMICA Starec je odprta, Boljunc 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak v Samatorci št. 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

PRI JURČEVIH v Cerovljah smo odprli osmico. Vabljeni!

V KOLUDROVCI je Skupek odprl osmico. Tel. 040-2296038.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in pri-grizek. Tel.: 338-3976187.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica. Vabljeni!

Kino

ARISTON - 18.45, 21.15 »La sedia della felicità«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.15, 21.00 »The Flowers of War - I fiori della guerra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.30, 20.10, 22.10 »Mai così vicini«; 16.30, 20.10, 22.00 »Una notte in giallo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 18.10 »Rompicapa a New York«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Un insolito naufrago nell'inquieto mare d'oriente«; 21.40 »In ordine di sparizione«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.45, 18.00, 20.20 »22 Jump Street: Mladeniča na faksu«; 16.30 »Avioni 2: V akciji«; 16.00, 18.20 »Avioni 2: V akciji 3D«; 18.25 »Kako izuriti svojega zmaja 2«; 16.15 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 20.40 »Očiščenje: Anarhija«; 16.10, 18.15, 20.30 »Pa ne že spet ti!«; 19.00, 21.00 »Transformerji: doba izumrtja«; 16.00, 18.30, 20.10 »Zora planeta opic«.

LJUŠKI VRT - 21.15 »Come ti spaccio la famiglia«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 21.10 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 2: 16.20, 18.30, 20.30 »Disney's Maleficent«; 16.45 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 20.00, 21.15 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anarchia - La notte del giudizio«.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 18.30, 21.40 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; 17.30, 20.50 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione 3D«; 16.20 »Il magico mondo di Oz«; 16.40, 19.05, 21.30 »Anarchia - La notte del giudizio«; 16.40 »Provetta d'amore«; 19.00, 21.30 »Romeo e Giulietta«; 19.30, 21.50 »Edge of tomorrow«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«; Dvorana 2: 17.15,

19.50, 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; Dvorana 3: 18.00, 21.00 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie 3D«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.15 »Una notte in giallo«.

Izleti

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira odhod v Lurd in na Azurno obalo od 20. do 24. avgusta. Imamo še nekaj prostih mest. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

60-LETNIKI vabljeni v soboto, 13. septembra, na enodnevni izlet s plovbo na splavu po reki Savi. Kosilo in zabava zagotovljena. Program izleta in info za vpis (do 30. avgusta) pri Renzotu v Boljuncu, v društvenem baru KD Tabor na Opčinah in v Nabrežini št. 97.

Obvestila

ZALOŽBA MLADIKA IN ZTT sporočata, da je možno naročiti šolske knjige na sedežu založbe Mladika, Ul. Donizetti 3. Urnik: ponedeljek in petek 8.30-12.30; sreda 15.00-19.00. Tel. št. 040-633307 ali ts360srl@gmail.com.

NSK - ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, sporoča, da bo do petka, 1. avgusta, odprt z urnikom: danes 13.00-17.00; v četrtek 13.00-17.00. Od petka, 1., do nedelje, 31. avgusta, bo oddelek zaprt. Od ponedeljka, 1. septembra, bo ponovno odprt po običajnem urniku.

OBČINE OKRAJA 1.1 - Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček, Naselje Sv. Mavra. Urnik: sreda in petek 16.00-18.00; sobota 10.00-12.00. Julija so predvidene delavnice oblikovanja, roke v testu in obstojnost snovi in materialov. Info na tel. št. 040-299099 (pon.-sob. 8.00-13.00).

SOCIALNO SKRBSTVO OBČIN OKRAJA 1.1 obvešča, da skupna informativna točka, ki deluje ob torkih od 9. do 11. ure in Socialni urad, ki je za javnost odprt ob petkih od 8.30 do 10.30, julija ne bosta sprejemala strank zaradi preureditve notranjih prostorov občinske stavbe v Naselju Sv. Mavra 124.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih obvešča, da bo urad v ulici Rio Primario 1, zaprt od petka, 1., do 31. avgusta.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro z bogato ponudbo specialitet na žaru, plesi ter z glasbo v živo: v petek, 1. avgusta, Blue Night Band; v soboto, 2. avgusta, ansambel L & F Band; v nedeljo, 3. avgusta, ansambel Souvenir.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN RESENTABOR prirejajo dvotedensko letovanje v topličah v Abano Terme (PD) za 50 starejših občanov od 31. avgusta do 14. septembra. Udeležijo se ga lahko občani over 65 s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Prijavo, ki jo je treba izpolniti na ustreznih obrazcih ter vso potrebno dokumentacijo, je treba predložiti do 1. avgusta, na sedežu Urada za odnose z javnostjo - Kamnarska hiša Iga Grudna, Nabrežina 158, od pon. do sob., od 11. do 13. ure; v tajništvu občine Repentabor ali občine Zgonik od pon. do pet., od 9.30 do 12.00.

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega vabi na tradicionalno šagro v Prebenegu, od 1. do 4. avgusta.

ZVEŽA CERKVENIH PEVSkih ZBOROV obvešča, da bo avtobus za udeležence poletnega seminarja ZCPZ v Zrečah odpeljal v nedeljo, 3. avgusta, ob 14.30 izpred avtobusne postaje pri Šklavsu (gostilna-picerija Rino) v središču Opčin.

VAŠKE ORGANIZACIJE NA PROSEKU vabijo proizvajalce, ki želijo raz-

stavljeni in prodajati vino Prosekar proizvedenemu po izvornem načinu na prazniku sv. Martina na Proseku, da se prijavi v tajništvu rajonskega sveta na Proseku do 8. avgusta. Tel. št. 040-225956 ali na primacir-coscizione@comune.trieste.it.

SRENJA BOLJUNEC vabi zainteresirane člane, da vložijo prošnjo za sečnjo drvi na Sv. Mihaelu, ki se bo predvidoma začela v mesecu avgustu. Prošnje na sedežu Srenje vsak torek od 9. do 12. ure.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiko do 12. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo od 11. do 15. avgusta.

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo zaprta zaradi dopusta do 20. avgusta.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE za osnovnošolce v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krožkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb bodo od 26. do 30. avgusta na Livku pri Kobaridu. Mentorji delavnic: Jana Drasich - glasbena delavnica, Vesna Benedetič - likovna delavnica, Marko Gavriloski - pravljica delavnica, Mitja Tretjak - vodja delavnic. Prijave zbiraemo na ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel./faks 040-635626, info@zskd.eu.

WWF - Zaščiteno morskno območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do petka, 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

SŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavi za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Medji vasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

Prireditve

VAŠKA SKUPNOST PRAPROT vabi na prireditve »Poletni večeri pod zvezdami« v organizaciji občine Devin-Nabrežina. V petek, 1. avgusta, »Sun Rock«; v soboto, 2. avgusta, ob 21.15 prizor komedije Marjana Tomšiča »Češpe na figi« gledališke skupine KD Brce iz Gabrovice pri Komunju. Režija Sergej Verč s pomočnico Minu Kjuder. V nedeljo, 3. avgusta, letni kino »Avionik«. Ob priliki bodo delovali dobro založeni kioski.

ZSKD - Razstavi Mario Magajna: evropski fotograf in Razstava slovenskih pesnikov in pisateljev iz Trsta sta do 1. avgusta na ogled v Knjižnici Cirila Kosmača v Tolminu (ponedeljek in torek 13.00-20.00; od srede do petka 8.00-15.00).

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca vabi na ogled likovne razstave Pina Vecchieta v društvenem baru n' G'rici.

30.7.2011

30.7.2014

Dragica Maver

Si vedno v naših srcih.

Družina

† Prerano je odšel naš dragi

Boris Husel

Žalujoci

sestra Verica, nečaki Kristjan in Katja z družino ter brat Pepi z družino in ostalo sorodstvo.

Od njega se bomo poslovili v petek, 1. avgusta, od 14. do 15. v kapelici na Colu. Sledil bo pokop. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Repen, Briščiki, 30. julija 2014

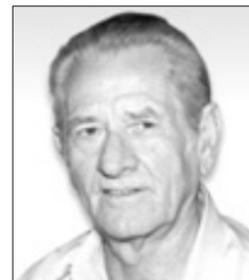
Pogrebno podjetje Alabarda

Dragi Verici in družini izrekamo iskreno sožalje ob izgubi dragega brata

stric Karlo, teta Marija, Alma, Karlo, Majda, Alenka, Branko in Silva z družinami

† Mirno je odšel naš dragi

Mario Sancin

Žalostno vest sporočajo

hči Sonja z Ladijem, vnukinja Alenka z Mitjo, Samotom in Alanom ter ostalo sorodstvo.

Od njega se bomo poslovili v soboto, 2. avgusta, od 9.30 do 10.30 v ulici Costalunga. Sledila bo sveta maša ob 11. uri v cerkvi v Boljuncu.

Pogreb z žaro bo v ožjem družinskem krogu. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Boljunc, 30. julija 2014

Pogrebno podjetje Alabarda

Ciao nono bis

Tvoja Samo in Alan

Ob izgubi dragega Mariota sočustvujejo s svojci

Rosi, Walter in Doran z družinami

Ob smrti dragega očeta sočustvuje s Sonjo in družino

sestrična Ondina

Sonji, Alenki in vsem v družini izrekamo občuteno sožalje ob izgubi ljubljenega očeta in nonota. Pogrešali bomo prijaznega soseda.

Družine Maver, Sergi, Ulcigrai, Metton, Valente, Musich in Ota

Sekcija VZPI-ANPI Boljunc

izreka hčerki Sonji in družini iskreno sožalje.

tm media

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta 2014

POLETNI URNIK sprejemanja malih oglasov proti plačilu osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke v okvirčku, mali oglasi v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku ponedeljek - petek 10.00 - 14.00 sobota zaprto

Tel. 800.912.775
e-pošta: primorski@tmmedia.it
Tmedia - Ul. Montecchi 6
II. nadstropje - TRST

prej do novice

www.primorski.eu

BALET - Nastop zvezdnika v tržaškem Rossettiju

Gala predstava Roberta Bolleja

Plesalec navdušil gledalce in zlasti gledalke v razprodani dvorani

Zvezdnik italijanskega baleta Roberto Bolle je z gala predstavo, v kateri je zbral nekaj najlepših trenutkov svetovne baletne tradicije, navdušil gledalce, ki so se v nedeljo, 27. julija, množično zgrnili v veliko dvorano Rossettijevega gledališča v Trstu: tokrat je ženski del občinstva, ki po statistiki Stalnega gledališča Furlanije - Julijske krajine, običajno obsega skoraj sedemdeset odstotkov publike, verjetno krepko segel do osemdesetih odstotkov. Kakorkoli že, priljubljeni baletnik je tudi tokrat navdušil oboževalke in z izborom ter nastopom vsekakor prepričal tudi bolj kritične med gledalci.

V plesni gala predstavi z naslovom Roberto Bolle and Friends so poleg italijanskega plesalca nastopili nekateri od glavnih plesalcev dveh ameriških in dveh evropskih baletnih skupin, to so Skylar Brandt, Julie Kent, Hee Seo, Daniil Simkin iz newyorškega American Ballet Theatre, s katerim Bolle zadnja leta sodeluje, seveda poleg milanske Scale; Eris Nezha iz bostonskega baleta, Federico Bonelli in Hikaru Kobayashi iz londonskega Royal Balleta in Alicia Amatriain iz stuttgartskega baleta: kot je baletnik sam izjavil za tisk, je želel letos skupaj predstaviti nekaj tega, kar je doslej ustvaril z ameriški in evropski kolegi.

Predstava se je začela s slovitim Adagiom vrtnic iz Trnuljčice Petra Iljiča Čajkovskega po tradicionalni Petipajevi koreografiji, ki ga je zaplesala Hikaru Kobayashi; sledila je prva točka z Robertom Bollejem v paru s Hee Seo, in sicer pas de deux iz prvega dejanja Ramea in Julije Sergeja Prokofjeva po koreografiji Kennetha MacMillana. Sodobnejšo varianto klasičnega baleta sta nato predstavila Julie Kent in Cory

Roberto Bolle s soplesalko

STALNO GLEDALIŠČE FJK

Stearns z Apotheose koreografa Marcela Gomesa na Beethovno glasbo. Pas de trois iz drugega dejanja Drigovega Le Corsaire po Petipajevi koreografiji so izvedli Skylar Brandt, Eris Nezha in Daniil Simkin; prvi del sporeda je sklenil Bollejev solo nastop v novi točki Passage, ki sta jo zanj ustvarila koreograf Marco Pelle in skladatelj Fabrizio Fini.

Drugi del se je začel s Čajkovskijevim pas de deuxom, ki ga je ustvaril George Balanchine: zaplesala sta Hee Seo in Cory Stearns. Roberto Bolle in Alicia Amatriain sta nato zaplesala zelo sugestivno sodobno koreografijo It-

zika Galilija z naslovom Mono Lisa na glasbo Thomasa Hofsa. Sledil je spet klasični pas de deux iz Massenetove Thais po koreografiji Fredericka Ash-tona, v katerem sta nastopila Hikaru Kobayashi in Federico Bonelli; Roberto Bolle in Julie Kent sta nato zaplesala Sinatra Suite koreografije Twyle Tharp, Daniil Simkin je nastopil v duhoviti Le Bourgeois koreografa Bena Van Cauwenbergha na znani Brelov šanson. Spored je sklenil Roberto Bolle s sodobnim baletom Prototype koreografa Massimiliana Volpinija, v katerem plesalec domiselno pleše v interakciji z videoposnetkom. (bov)

SSG - Poletna bera ponuja ugodnosti

Še do jutri potrditev abonmajev in sedežev

Letošnja abonmajska sezona Slovenskega stalnega gledališča se je začela predčasno, saj so si zamislili Poletno bera, se pravi možnost potrditve abonmajev ter potrditve lanskih sedežev po nižani ceni. Po-budo Poletna bera, ki se je pričela 12. junija in se bo zaključila jutri, 31. julija, so si pri SSG zamislili zato, ker so želeli stare abonente in njihovo zvestobo nagraditi s popustom. Obenem so dali tudi možnost novim abonentom, da si lahko nabavijo abonma Slovenskega stalnega gledališča.

Poletna bera se sedaj izteka, saj si lahko abonenti potrdijo nižano ceno abonmaja in obenem potrdijo sedež samo še danes in jutri. Izdajanje abonmajev in poravnavanje bo pa možno le od 10. septembra 2014 dalje, ko bodo odprli gledališko blagajno. V septembru napovedujejo še dodatne novice, ki bodo namenjene novim abonentom ampak tudi

starim. Več informacij o teh novostih bodo sporočili septembra.

Za potrditev abonmaja lahko dosedanj abonenti, ki želijo izkoristiti ugodnosti Poletne bere, pokličejo na tel. št. 040/632664 ali 632665 ali pišejo na naslov elektronske pošte: barbara.brisicik@teaterssg.com ali pa se oglašijo neposredno v Kulturnem domu, administrativni urad, na ul. Petronio 4, 6. nadstropje.

Dirigent Barenboim izrazil zaskrbljenost zaradi dogajanja na Bližnjem vzhodu

Svetovno poznani izraelski dirigent in pianist Daniel Barenboim je zelo zaskrbljen zaradi posledic, ki jih bo za nadaljnje skupno življenje na Bližnjem vzhodu imel aktualni izraelsko-palestinski konflikt. »Vsaka vojna se nekega dne konča. Kaj pa se bo zgodilo v Izraelu in Palestini, ko bo vojne konec? Sovraštva ne morejo odpraviti nobeni politični dogovori,« je po v ponedeljek v Buenos Airesu dejal Barenboim. Nasilje na območju Gaze je označil kot »nesprejemljivo in neenako«. Izraelsko vojsko je označil kot »okupatorsko« in Palestince kot »okupirane«. Barenboim je v Buenos Aires dopotoval zaradi predstavitve po njem poimenovanega festivala v znamenitem Teatro Colon. Na njem bo nastopil tudi orkester West-Eastern Divan, ki ga je leta 1999 ustanovil s pokojnim akademikom Edwardom Saidom, da bi združila mlade arabske in izraelske glasbenike. V Argentini rojeni pianist in dirigent, zdaj izraelski državljan, je bil med drugim glasbeni direktor Pariškega orkestra in Chicaškega simfoničnega orkestra. Poznan je tudi po tem, da je leta 2001 podrl tabu, ko je v Jeruzalemu izvedel opero Richarda Wagnerja, znanega po antisemitizmu. Trenutno je Barenboim glasbeni direktor milanske La Scale, vendar namerava to mesto predčasno zapustiti v začetku leta 2015. (STA)

SODOBNI MEDIJI - Na to opozarja poznavalec produkcije Boštjan Gorenc

Televizija na prestolu sedme umetnosti?

»Ne bi rekel, da je televizija čisto povzela film. Prihaja pa na isti nivo produkcijskih zmoglosti,« opozarja Gorenc

Film je upognil koleno pred televizijo. Kvalitetne televizijske nanizanke in nadaljevanke uglednih režiserjev in igralcev so razstolile kinematografski film in prevzele primat v popularni kulturi. »Ustvarjalci serij se vse bolj zavedajo kaj in kako je potrebno delati. Scenarizem je obrt,« je za STA povedal poznavalec produkcije Boštjan Gorenc.

V postmoderni dobi tehnoloških novosti in vsesplošne digitalizacije se je narativna forma televizijske serije okoristila z novimi načini distribucije, ki jih ponuja splet, in zasedla mesto medija množične kulture, ki je v 20. stoletju pripadal filmu. V času, ko je televizija v zabavni industriji štela za drugorazredno občilo in so ameriški sen živele le filmske zvezde, so televizijski igralci obstajali zgolj v svojem liku. V krajini popularne kulture je igralec Richard Dean Anderson obstajal samo kot MacGyver. Preskok z malih zaslonov na velika platna je tako veljal za logični korak k napredku in ultimativno uresničitev igralske kariere.

Uspešen skok je naredil George Clooney, ki je začel kot igralec v televizijski nadaljevanji Urgenca. Svojo kariero sta na malih zaslonih začeli Jennifer Aniston, ki je deset let igrala v nanizanki Prijatelji, in Melissa McCarthy, ki je bila, preden je nastopila v Dekliščini, najbolj poznana po svoji vlogi v nadaljevanji Midve z mamo.

O pogojni zmagi televizije nad filmom priča obrnjeni tok hollywoodskih selitev. V begu možganov z velikih na male zaslonne je nazadnje sodeloval Kevin Spacey, ki je lani prevzel vodilno vlogo v nadaljevanji Hiša iz kart. »Velikih imen, ki so v filmu že dosegla neko stopnjo slave in prepoznavnosti, ni več strah ne sram vrnitve na televizijo. V The Leftovers (Ostalih) igra Liv Tyler in Christopher Eccleston, ki se je v serijo vrnil prvič po nadaljevanji Doktor Who,« je spomnil Boštjan Gorenc - Pižama.

»Ne bi rekel, da je televizija čisto povzela film. Prihaja pa na isti nivo produkcijskih zmoglosti. Ni več tako imenovanih TV efektov kot smo jih gledali v Herkulu, Xenii in v starejših Zvezdnih stezah, ko so bile stvari narejene bolj šlampasto,« meni Gorenc. Serija ponuja možnost ustvarjanja daljših zgodb, ki niso tako razdrobljene. Ob tem poznavalci obeh medijev opozarjajo tudi na to, da so kvalitetne TV serije z dobro zgodbo in večplastnimi liki tudi odgovor na vse bolj plehko in poneumljajočo hollywoodsko produkcijo.

Velik vpliv na priljubljenost serij ima televizija na zahtevo. Zaradi novih načinov spremljanja serij, ki jih omogočajo spletne platforme, kot je Netflix, na novo epizodo ni treba več čakati ves teden. »Ljudje gledajo serije na dušek.

Binge watching, maratonsko spremljanje serij, so vzeli v zakup ustvarjalci serije Odbita rodbina, ki so dolgo pričakovano četrto sezono izdali v celoti,« je še povedal Gorenc.

Preporod je z nadaljevanke Mamin dan doživela tudi slovenska serija. Nanizanka o sodobni ženski, ki žonglira kariero, materinstvo, zakon in prijateljstvo, ter za uspešno krmarjenje skozi svoje življenje nenehno prireja resnico, je režiser Matevž Luzar, režiser filmske uspešnice Srečen za umret in nastajajočega filma Dekleta ne jočejo.

Slovenski igrani televizijski program se je od komedije pogosto vprašljive kakovosti oddaljil z nadaljevanke Na terapiji v režiji Nejca Poharja. V seriji, ki skozi psihoterapijo razvija pet življenjskih zgodb, so nastopili priznani igralci slovenskega filma in gledališča, med njimi Igor Samobor, Silva Čušin in Marko Mandić. Nadaljevanke je povzeta po originalni izraelski seriji, odkupila pa jo je tudi ameriška televizijska hiša HBO.

Zanimiv eksperiment slovenske produkcije je tudi Življenje Tomaža Kajzerja. Ustvarjalci serije so vsak del nare-

dili kot mali film in se tako izognili težavam s kontinuiteto in daljšimi psihološkimi zasnovami likov. »Nadaljevanke je pomemben korak naprej do tega, v kaj bi se z določeno podporo slovenske nadaljevanke lahko razvile. Gremo v pravo smer,« je povedal Gorenc.

Iz kinematografov je pred televizijske sprejemnike visoke ločljivosti prebžalo tudi občinstvo. »Pri nas je to mogoče še bolj očitno, ker imamo dokaj slabo kino ponudbo. Večino filmov res dobimo istočasno, močno pa šepa infrastruktura slovenskega kina.« Kvalitetne serije dose-gajo tudi ljudi srednje-starejše generacije, ki ne obvladajo brskanja po raznih piratskih zalivih, je še dodal Gorenc.

TV serije so eden najbolj vplivnih sodobnih kulturnih artefaktov. Pogovori na kavi veljajo podrobni analizi zadnje epizode Igre prestolov, na majicah sta logotipe različnih glasbenih skupin zamenjala znamenita simbola Br Ba iz uvodne špice v seriji Kriva pota. Sodobne nadaljevanke in nanizanke navdihujejo umetnike. Oblikovalka nakita in čevljev Nixxi Rose pa svoje unikatne ženske salonarje ustvarja po znanih motivih iz televizijskih serij. Za poglobljen uvid v fenomen televizijskih serij je na voljo zbornik Proti koncu: sodobna Tv serija in serialnost, ki je leta 2011 izšel pri Slovenski kinoteki.

Ines Kresnik/STA

MEPZ JACOBUS GALLUS - Nastop na 32. Festival Internacional de Música de Cantonigròs (Catalunya)

Osvojili so srca Kataloncev

Ni se povzpeli na stopničke, a je dostojanstveno in nazorno zastopal slovensko sodobno zborovsko ustvarjalnost - Indonezijci in Baski najboljši - Sodelovalo je 29 zborov in 6 folklornih skupin s treh celin

MePZ Jacobus Gallus se je od 17. do 22. julija mudil v Kataloniji, kjer je prve tri dni sodeloval na 32. mednarodnem pevskem festivalu, zadnja dva dni potovanja pa so pevke in pevci izkoristili za ogled krajevnih umetniških in zgodovinskih znamenitosti pokrajine Empordà in seveda obvezni obhod (vsaj »naj-najvažnejših«) znamenitosti katalonskega bisera Barcelone.

Tekmovanje v petju in prikazovanju folklornih večšin se je odvijalo v prijaznem, umirjenem in gostoljubnem mestecu Vic in sicer v kulturno umetniškem središču 'L'Atlàntida', ki razpolaga z več dvoranami, funkcionalnimi prostori in obsežnim travnikom, na katerem je bil nameščen velik šotor, ki so ga sodelujoči uporabljali za pripravo ali preprosto kar za druženje.

Festival se je do pred tremi leti odvijal v majhnem hribovskem središču Cantonigròs, nastal pa je na pobudo ugledne tamkajšnje družine, z namenom, da bi med sabo zblížali različne narode in v pesmi uživali umetniške sadove različnih kultur, jezikov in narodnosti ter poiskali globok človeški stik, ki s svojo toplino in širino zabriše vse razlike in ostaja samo skupni utrip, ki se najbolj plemenito ude-

leta; zato bo 11. septembra letos tudi referendum za neodvisno Katalonijo. Tudi na prireditvenem prostoru je 'Assemblea nacional catalana' postavila mizo za zbiranje podpisov za referendum, zraven pa je slonel izobešen totem z barvami katalonske zastave z napisom: Signa un VOT per la INDEPENDENCIA.

Pevke in pevci smo bili nastanjeni v Vicu, v hotelu Balmes, prav nasproti glavnega mestnega kliničnega centra, kar se je v nadaljevanju pokazalo še za hudo koristno.

Prva obveznost je bila že v četrtek popoldne, ko smo morali odpešati v kulturni center 'L'Atlàntida', kjer je David Clusellas član organizacijskega odbora in tudi sam glasbenik predstavil kraj in festival. Nakar smo se pomaknili spet visoko gor v mesto, v impozanten samostan (in študijski center za socialne zadeve), kjer je bila (odlično) organizirana jedilnica (pravzaprav bi lahko rekli kar jedilni center) za nekaj tisoč ljudi v obdobju festivala. Vse dni smo bili deležni samih dobrih in okusnih jedi. Po večerji smo se ponovno zgrnili v kulturno središče, kjer so nas razporedili v dve dvorani in smo nekateri skozi kamero prisostvovali otvoritveni slo-

lonske, glasbene zakladnice »L'Empurdà«, ki je bolj vžigala na glavnem trgu kot v togi gledališki dvorani. Nastopilo je enajst zborov, Gallus je bil četrti na vrsti, uvrstili smo se na peto mesto s 154,5 točke; zmagali so »The Arhipelago Singers« iz Indonezije, prisluzili so si 177 točk.

Na večernem slavnostnem mednarodnem koncertu »pesmi in plesov z vsega sveta« je Gallus predstavil tri bisere z različnim sijajem; pred polno dvorano pozornega občinstva so zablesteli Javier Busto s svojiskim, kompozicijsko prijetno sodobno obarvanim »O Magnum Mysterium«, Arvo Pärt z »Bogoròditse Djévo« v širokem glasovnem razponu in Pavle Merkù s svojo priredbo ljudske iz Bile »Njen čeu a jti gna«, ki je zazvenela v vsem svojem pristnem arhaičnem rezijanskem žaru in smo v zaključnih akordih »To so bili sanjalavi lalajoli lilelile« izpeli dušo. To je bila tudi psihološka priprava na drugi tekmovalni nastop v soboto 19. julija.

Četrta tekmovalna skupina za mešane zборе je predvidevala tri priredbe ljudskih pesmi po lastni izbiri, ki na najbolj pristen način predstavljajo matično deželo; maksimalno trajanje programa je bilo omejeno na dvanajst minut. Dirigent

interpretacija udejanila tako, kot smo si želeli in kot si jo je Marko dejansko zamislil. Z odra smo sestopili ganjeni in komaj ponujena glasba je za odrom še dolgo odbrnevala v nas.

Po sprostivši s 'sangrio' in 'cerveso' smo se v poznih popoldanskih urah udeležili povorke po mestu. Na zbirališču na travniku pred teatrom 'L'Atlàntida' se je končno zgostilo pravo festivalsko vzdušje s petjem in plesom, ki pa je Tamaro drago stalo. Vesela in razigrana se je pridružila turški folklorni skupini univerzitetnih študentov iz Burse, ki so ob zvoku 'tamberja' in oblečeni v očarljive ljudske noše plesali in poživljali razposajenost prisotnih. Pa je zlodej podložil Tamari rob pločnika pred nogo namesto pod stopalo in radost se je spremenila v bolečino. Naslednjega dne so Tamari v bolnišnici nasproti hotela v dobri uri opravili pregled, slikanje, izvide, kopijo cd-ja za nje-nega osebnega zdravnika in ji lepo odeli levo stopalo v mavec in krepko obvezo. Približno tako kot pri nas na »pronto šokoršo« - veš, kdaj greš notri, ne veš, kdaj prideš ven, (če sploh prideš ...).

Ostali pa smo nadaljevali krožno pot po mestu in na treh postankih, na povabilo organizatorjev, tudi zapeli. Sredi Vica, v objemu radovedne množice in pod kuliso starinske mestne arhitekture, je sočno in zvočno zadonela tudi Vrabčeva »Zdravljica«.

Zvečer pa si je zbor Gallus privoščil na »Placa Major« skupno pijačo in doživel enega najlepših trenutkov na svoji katalonski poti. Ko so se pevke in pevci prepustili akordom himnične koračnice »L'Empordà«, se je z glavnega mestnega trga okrog zbora Gallus zgrnila velika množica, v stanovanjih visoko v nadstropjih so se začela odpirati okna in presenečeni Katalonci, so navdušeno vzklikali, ploskali in nazdravljali tujcem, ki pojejo »njihovo« pesem. Na bučno splošno željo jo je moral Gallus, kateremu se je med tem pridružil še danski dekliski zbor, večkrat ponoviti.

Prijetno razpoloženje in prisrčno vzdušje v zboru se je nadaljevalo še naslednje dni. V nedeljo smo si privoščili improvizirano ekskurzijo z vlakom v Ripoll, kjer smo si ogledali samostan, ki je bil zasnovan že leta 880, in baziliko, ki so jo začeli graditi leta 1008, posvetili pa leta 1032. V ponedeljek popoldne smo si ogledali starodavno mesto Girono, v Figueresu pa muzej surrealističnega slikarja in vsestranskega umetnika Salvadorja Dalija. Muzej je Dalij postavljal na ruševinah mestnega gledališča, ki je bilo uničeno med državljansko vojno. Muzej je sestavljen iz velike vhodne dvorane, ki ga je zasnoval umetnik sam; na predverju bivšega gledališča je bil Dalij še posebno navezan, ker je imel tam svojo prvo slikarsko razstavo. V vhodni dvorani je Dalij tudi pokopan, na kar opozarja marmornata plošča, po kateri se mirno sprehaja; to je menda zadnja nenavadna poteza ekstravagančnega

umetnika, da tudi v svojem zadnjem domovanju ostaja posebež.

V muzeju pa ni poskrbljeno za obiskovalce s posebnimi potrebami; a za Tamaro ni bilo zaprek, prevažali smo jo z vozničkom, ki nam ga je dala na razpolago uprava, po stopnicah pa kar v naročju.

Lepo sončno vreme nas je spremljalo do Barcelone, kjer smo bili nastanjeni v samem središču katalonske prestolnice, v dopadljivo urejenem hotelu 'Casa Gracia', kjer je živahno vrvela mladež iz vsega sveta.

Torkovo dopoldne je bilo posvečeno prostemu ogledu Barcelone. Nekateri smo se sestavili v majhno intimno skupino in se prepustili kolegu Mateju, baritonu, ki pozna Barcelono kot svoje žepce in nas je popeljal na ključne točke, kot so na pr: muzej La Pedera (v katerem ni ne v zunanosti ne v notranosti ene same pravokotne oblike) in smo šli samo mimo, veličastna cerkev Sagrada Familia, ki so jo začeli graditi leta 1882 in bodo gradnjo zaključili leta 2026, tudi samo mimo, ker je že ob 10. uri dopoldne tisočglava množica čakala v vrsti na vstopnico; Rambla, sprehajališče sprehajališč, Buqueira – tržnica tržnic, ki je ne moreš opisati, temveč doživeti; katedrala s svojo srhljivo resnobnostjo na zunaj in od znotraj; hiša glasbe, ki je izjemno posebna že po zunanem videzu, notranost pa sem videl samo na fotografiji in te že ta prevzame; pogled na impozantno pristanišče in zgledno urejeno okolico v njegovem neposrednem zaledju; spomenik Krištofu Kolumbu, ki z Barcelono nima kaj dosti opravka ... in mimogrede še marsikaj. Obenem pa smo po tesnih stranskih uličicah, kjer diši po skladiščih, ali so natrpne trgovinice, gostišča, bari in mini okrepčevalnice, krajani pa – ki se med sabo vsi poznajo – dajejo z medklici, pozdravljanjem, priložnostnimi pogovori barvo in ton živemu utripu, doživeli pristno notranjo dušo in odraz mesta. Nekaj napornih ur, po katerih bolečine v nogah preženeš s »cafe con leche« in zraven za moč in utrditev spomina še omamni »mojito«, da ti Barcelona zadiši po Barceloni in si glavni obrok obljudiš za prihodnji obisk.

Ko se odlepiš od vzletne steze, ponesiš s sabo del Katalonije; med neštetimi vtisi je morda eden najznačilnejših, da z oken, balkonov, javnih in zasebnih stavb visi tako na praznični kot na delovni dan neštetost zastav na rumene in rdeče črte. Legenda iz 9. stol pravi, da predstavljajo rdeče črte krvave lise na zlatem ščitu, kot spomin na eno izmed bitk za Katalonijo. Pevke in pevci zbora Jacobus Gallus nosimo kot drugi krog rdeče majice; vsak ima svojo rdečo nit, ki ga povezuje z doživetji 32. pevškega festivala v Cantonigròsu, vse pa vodijo k istemu izviru: »facilitar contactes i relacions amb tots els països del món, utilitzant el lleugatge de la música«, ki ga dojemajo vsi. Morda je to najvišja stopnička ...

Besedilo in foto: Boris Pangerc

MePZ Jacobus Gallus pred gledališčem 'L'Atlàntida' v Vicu; zgoraj: Vrabčeva Zdravljica na trgu Plaza Major med povorko v Vicu; spodaj: Figueres - notranje dvorišče Muzeja Salvador Dalí

jani v glasbeni umetnosti. Sčasoma je mestece Cantonigròs postalo pretesno in se je festival preselil za 26 km bolj na jug, v Vic (69 km od Barcelone), ohranil pa je svoje ime, svoj čar in svoj namen: omogočati zblížanje in izmenjavo sodelovanja med pevci, dirigenti, glasbeniki, plesalci, koreografi in nasploh ljubitelji glasbe in plesa z vsega sveta. Povedati je potrebno tudi, da sodeluje pri organizaciji in izpeljavi festivala 450 ljudi popolnoma prostovoljno. Povečini so mladi, študentje in srednješolci, veliko pa je tudi otrok, ki opravljajo najbolj enostavna, vendar praktično zelo koristna dela: držijo pevce v vrta pri premikanjih iz prostora v prostor, držijo zaveso pri vstopu in sestopu z odra, prenašajo lažje predmete, kažejo smer in podobno; in to opravljajo z velikim ponosom in zanosom.

Letošnjega pevškega in plesalnega shoda se je udeležilo 29 zborov in 6 folklornih skupin iz 21 držav s treh celin. Iz Slovenije ni bilo nobenega zbora, medtem ko je iz Italije sodeloval samo naš zbor, ki je torej posredno (v duhu, simbolično) zastopal tudi slovensko zborovsko dejavnost. Največja zanimivost pa je v tem, da ni nikjer videti zapisano ime »Španija« (ali España); to je v Kataloniji tabu pojem; besede ne slišiš izgovoriti niti slučajno. Tudi v spremni brošuri piše, da sodelujejo zbori iz Katalonije, Castelle la Mancha in Euskadi (Baski), članica žirije Elena Rosso pa je prihajala iz Asturie, Špancev ni bilo. Največ kar piše v brošuri, je to, da je katalonsčina uradni jezik, tako kot kastiljsčina. Trenutno se Katalonci z vsemi demokratskimi sredstvi borijo za avtonomijo, ki so jo izgubili 11. septembra 1714

vesnosti, kjer sta na predstavitvi sodelujočih skupin zbor Gallus elegantno in šarmantno zastopala Valentina in Mako Sancin, brat in sestra, ki trdno držita v rokah vajeti zbora in sta nas tudi tokrat spretno vodila skozi festivalske čeri, kajti festivalska plova ni dajala vtisa, da bi bila povsem brezhibna.

Po uvodnih doživetjih in nujni »aklimatizaciji« na valovno dolžino dogajanja je nastopil prvi tekmovalni dan. Kot predhodno zmenjeno, je bil zbor Gasllus v popolni zasedbi že ob 8.30 pred tekmovalno dvorano za akustično vajo, a so se čistilke in redarji najprej začeli debelo spogledovati, od kod smo se vzeli »sredi noči«, nakar je prišla od nekd napoved, da odprejo dvorano šele ob devetih, sledila pa je prepoved, da se v dvorano ne sme in da akustične vaje ne bo. Kar je spravilo v vidno zadrego tudi našega spremljevalca Cesca-Francisca Farro. Pevke in pevci pa smo se sproščeno razmestili kar na ploščadi pred vhodom v gledališče in začeli z upevalnimi vajami. Za mimoidoče se sploh nismo zmenili, bili smo preveč zbrani in zaverovani v svoje delo. Potem smo le dobili klavirsko sobo, kjer smo lahko v miru pripravili nastop. Vytautas Miškinis, Felix Mendelssohn in Patrick Quaggiato so nas bodrili s svojim blagovojcem, Marko pa nas je spodbujal s svojo prizadevnostjo.

Na bojno polje smo se podali dokaj samozavestno: tekmovali smo v skupini mešanih zborov; tri avtorske skladbe po svobodni izbiri, ena izpred 20. stol, ena po 19. stol. in ena skladba katerega koli skladatelja iz katerega koli obdobja. Uvodoma obvezna koračnica iz domače, kata-

Marko Sancin je v spored uvrstil »Visoki rej« Lojzeta Lebiča, »Preuozke so stazice« Hilarija Lavrenčiča in »Polka je ukazana« Ubalda Vrabca. Skupina je zajemala 19 zborov, Gallus je nastopil šestnajsti, ob 13.45, in se uvrstil na osmo mesto; zmagal je baskovski zbor »Vocalia Taldea« (Bilbao). Občutek izredne povezanosti na odru je zvoku zbora dodal lesk in moč; zaveš, da predajamo najzlahtnejše zaklade naše pevške kulture ljudem, ki našega jezika sicer ne razumejo, a glasbo dojemajo kot vrednoto in globok izraz umetniške govornice, nas je dodatno prežal s čustvenostjo in imeli smo vtis, da se nam je

GORICA - Mladim in brezposelnim ponujajo usposabljanje v proizvodnem okolju

Podjetja si kradejo specializirane delavce

V Arcadijevi ulici v Gorici, desno od glavne prometnice, ki pelje do železniške postaje, stoji razkošna vila, sedež goriške zveze industrialcev Confindustria. Na pragu vhodne veže je na tleh zapisana letnica 1899. Bilo je obdobje drugačne Gorice: obdobje rasti in dotoka kapitala, obdobje razkošja in upanja. Šestnajst let kasneje je počilo in rastoča krivulja se je prekinila. Sedanja gospodarsko socialna kriza traja že sedmo leto. Napovedi na kratak in srednji rok so protislovne. En dan poslušamo bombastične napovedi o kvalitetnem skoku, ki je tik za vogalom, že naslednjega dne nas objektivni statistični podatki vračajo v dejansko stanje, ko nas celo ne posedejo na trda tla.

Na srečanju z novinarji, ki ga je večeraj sklicala goriška zveza industrialcev, smo imeli spet možnost slišati oceno, da je konec predora na vidiku. Ne gre sicer za bleščečo prihodnost, a nekaj možnosti se le odpira. Ne smemo zamuditi prihajajočega, nanj se moramo pripraviti, kajti znanje, tehnologija, ritmi in geografske razsežnosti sekundarnega sektorja so že drugačne od tistih, ki so nam bile poznane še v prvih letih tretjega tisočletja. Preusmeriti je potrebno navdušenje za terciarni sektor, za storitve in zgolj uradniška mesta v učenje za proizvodnjo, ki pa že sedaj ne pomeni zgolj fizičnega dela s klasičnim umazanim delavskim kombinizonom. Pripravitim in izučiti je treba delavce, ki upravljajo zapletene sisteme, kot so stroji za oblikovalsko stiskanje in hladno kovanje v utopih. V družinah in izobraževalnem sistemu je koristno ohladiti misel, da je univerzitetna diploma edina izbira in rešilna bilka, saj to sploh ni. V Nemčiji, na primer, se mladi moški radi usposablajo za proizvodnje dejavnosti, ko pri nas ostaja ta možnost le drugorzrednega pomena. Tudi industrijski sektor je v goriški pokrajini kazal dosti časa znake lenobe, ni spodbujal, ni usposabljal, zato se znajdemo sedaj pred dejstvom, da ni dobili enega elektrotehnikarja, specializiranih mehanikov ali strugarjev. Podjetja si dobesedno kradejo specializirano delovno silo, ko jo sploh najdejo ...

Včerašnje srečanje je služilo predstavitvi »lučke brlvice«, ki precej obeta. V goriški pokrajini se kot prvi v deželi FJK oblikuje projekt usposabljanja v smislu zgornjih razmišljanj. Deželni denar je na razpolago pri centralnem ravnateljstvu za delo, usposabljanje, izobraževanje, enake možnosti, pobude za mlade in raziskovanje v okviru plana »Garancije za mlade«. Na pokrajinski ravni so izdelali projekt PIPOL - Povezano usklajen projekt za zaposlitev in delo, ki je namenjen mladim do tridesetega leta starosti, ki pa niso vključeni v šolsko izobraževanje in so brezposelni. V projekt so vključeni industrijski obrat SBE-Varvit iz Tržiča, zveza industrialcev, goriška pokrajinska uprava in zavod ENFAP kot operativna enota, ki bo skupaj s sorodnimi zavodi zbirala vpise in usmerjala kandidate po opravljenem preverjanju o nagnjenih in osebnih ciljih. Predvidenih je kar 1.000 ur usposabljanja, od teh neposredno 300 na stroju v delavnici. Filozofija projekta je, da nima smisla usposabljanje frizerjev, če pa potrebujemo krovce. Specifično gre v tem primeru za zvrsti avtomobilske industrije, tovornjake, kmetijske stroje, motorje in prenosnih sistemov, kardanskih zglobov, osi in gradbenih struktur. Sicer pa se predvidevajo tečajji za usposabljanje tudi manjšega obsega do 150 in celo 100 ur.

Vse povedano in še nekaj drugih podrobnosti so prisotnim posredovali rav-

natelj goriške zveze industrialcev Flavio Flaminio, predsednik podjetja SBE-Varvit Alessandro Vescovini, zastopnica ENFAP Carmen Segon in pokrajinska odborica Ilaria Cecot. Slednja je napovedala, da bodo pokrajinske funkcionarke jeseni obiskale vrsto občin, kjer bodo celotno zamisel usposabljanja za zaposlitev predstavile in pozvale krajevne uprave, naj se aktivirajo. Posebej velja poudariti, da je odborica preko tiska in drugih oblik obveščanja povabila, naj se zainteresirana okolja javijo na pokrajinski upravi z zamislimi in potrebnimi, kajti na voljo je nekaj ustreznih sredstev, pa naj gre za kmetijska podjetja, industrijske obrate, gradbeništvo ali razvito obrtniško proizvodnjo. Povračilo stroškov za potrjene izobraževalne dejavnosti dosega 70% vrednosti.

Ne gre tudi pozabiti, da se celoten plan mora vključiti v pokrajinsko zaposlitveno načrtovanje, se pravi v načrtovanje razvoja v sekundarnem sektorju. (ar)

Na Goriškem pogrešajo delavce, ki upravljajo zapletene sisteme

BUMBACA

RONKE - Masažni center Cielo Blu

O zaplembi molčijo

Preiskava bo pokazala, če je ukrep povezan s prostitucijo - Podobni centri so se razpasli po pokrajini

Obvestilo na vratih masažnega centra

Preiskovalni sodnik iz Gorice je odredil zaplembo masažnega centra Cielo Blu v Ulici Redipuglia 25 v Ronkah. Ukrep sta izvršili goriška kvestura in finančna straža, pri katerih pa smo večeraj naleteli na neprebojen molk o razlogih za zaplembo: lahko bi bili prekrški upravne narave, primer izkoriščanja prostitucije ali navzočnost nezakonitih priseljencev. »Preiskava še poteka in ne moremo ničesar izdati.« je le dejal vodja mobilnega oddelka policije, Claudio Culot. Niti ni znano, ali je sodnik izrekel ukrep tudi zoper osebe. Dejstvo pa je, da sile javnega reda že dalj časa nadzorujejo masažne centre, ki so se v zadnjih letih dobesedno razpasli na ozemlju goriške pokrajine. Po površnih ocenah jih je samo v Tržiču šest, po enega pa so odprli v Ronkah in v kraju San Pier d'Isenzo.

Pred nekaj meseci je finančna straža odkrila v Gorici združbo v rokah ki-

tajskih priseljencev, ki se je ukvarjala z zvodništvom in je v prostitucijo silila kitajska dekleta; le-ta so stranke sprejemala v lokalu, ki je bil na videz urejen kot masažni salon. Lokal, ki ga je imel v najemu Kitajec, so finančni stražniki nekaj mesecev nadzirali ravno zaradi neprestanega »prometa« v njegovih prostorih: ves dan, od prvih jutranjih ur do poznega večera, so pred njim opažali vrvež, vanj niso vstopali le moški, osebe so bile različnih starosti in tudi z zelo različnim socialnim statusom. Finančni stražniki so v masažnem centru tedaj zalotili nekaj deklet-priseljenk brez osebnih dokumentov in redne delovne pogodbe. Upraviteljico centra so aretirali zaradi zvodništva in izkoriščanja prostitucije, lokal pa je bil zaplenjen. Po prvih ugibanjih, ki nimajo še uradne potrditve, naj bi se nekaj podobnega dogajalo tudi v masažnem centru Cielo Blu v Ronkah, ki so ga odprli v začetku letošnjega leta.

Matej Arčon

tržnice. Med dosežki svojega mandata pa je navedel ureditev oz. prenovo več šol in vrtcev, projekte na področju varovanja okolja in ureditve središča mesta.

Na področju varovanja okolja tako zaključujejo s projektom čistilne naprave v Braniku, začeli so tudi 50 milijonov evrov vreden medobčinski projekt centralne čistilne naprave. Pri ureditvi mestnega središča je župan izpostavil ureditev skate parka in borovega gozdička v bližini mestne hiše ter investicijo v ureditev Bevkovega trga.

Arčon se ne obremenjuje, če bodo podpise zbrali v enem ali več dneh.

Vseeno pa računa, da bodo potrebne podpise zbrali čim prej, da bi lahko tako do konca avgusta pripravili listo za mestni svet ter nato v začetku septembra vložili kandidature. (sta)

NOVA GORICA - Kazensko ovadili srbskega državljana

Izsiljevanje in grožnje gostincema

Vlogo dveh soosumljencev še preverjajo - Policija ocenjuje, da ne gre za osamljena primera, a prejeli so le dve prijavi

Policisti so v soboto v sodelovanju s specialno enoto in kriminalisti prijeli 34-letnega Srba zaradi izsiljevanja dveh lastnikov gostinskih lokalov v Novi Gorici. Zoper moškega je sodnik odredil pripor, vlogo dveh soosumljencev, ravno tako Srbov, pa še preverjajo.

Novogoriška policija je v začetku julija od dveh lastnikov lokalov prejela prijavi, da ju neznanci izsiljujejo. Preiskava je pokazala, da je šlo za izsiljevanje ob grožnjah, da se bo v primeru neplačila »vračilne« nekaj hudega zgodilo v lokalih, samima lastnikoma lokalov ali njunim najbližjim, je večeraj povedal vodja novogoriških kriminalistov Marino Pangos. Storitvi so določili tudi rok plačila, v naslednjih dneh

Vodja kriminalistov Marino Pangos K.M.

pa so sledile še grožnje po telefonu. V sodelovanju s specialno enoto in kriminalisti so novogoriški policisti v soboto v jutranjem času pri prevzemu izterjanega denarja od oškodovanca prijeli 34-letnega moškega, državljana Srbije, ga pridržali in še istega dne z ovadbo izsiljevanja privedli pred preiskovalnega sodnika. Ta je po zaslišanju zanj odredil pripor.

Izsiljevanja se je po informacijah policije lotila trojica, poleg 34-letnega Srba so prijeli še dva njegova sodržavljana, stara 34 in 30 let. Ker pri izročitvi denarja za izsiljevanje nista imela aktivne vloge, so ju izpustili na prostost. Vlogo dveh soosumljenih izsiljevanja iz začetka meseca julija vse-kakor še preverjajo. Koliko so nepridipra-

vi zahtevali od lastnikov lokalov, vodja novogoriških kriminalistov ni želel izdati. Pojasnil pa je, da je šlo v tem primeru za pridobitev večje premoženjske koristi, kamor kazenski zakonik šteje zneske v razponu od 5000 do 50.000 evrov. Glede na načine izvrševanja tovrstnih izsiljevanj, izrečenih groženj in dejstva, da se oškodovanci težje odločajo za prijave takih kaznivih dejanj, policija po besedah vodje kriminalistov ocenjuje, da ne gre za osamljena primera. A prejeli so le dve prijavi. Kot še pravi Pangos, novogoriška policija v zadnjih letih ni obravnavala primerov izsiljevanja lastnikov lokalov. Podobne primere so obravnavali pred leti, a tokrat prijete moški so zanje novi obrazi v tovrstnih kaznivih dejanjih.

GORICA - Z jutrišnjim dnevom v mestnem središču

Tržnica se vrača v park, dve tretjini tujih prodajalcev

Z jutrišnjim dnevom se poulična tržnica vrača v Ljudski vrt na Verdijevem korzu. Od julija lanskega leta je bila odseljena na ploščad Rdeče hiše. Občina uvaja torej stari režim, po katerem bo četrtkova tržnica potekala izmenično v Ljudskem vrtu in teden kasneje pri Rdeči hiši. Prava novost je razporeditev stojnic na območju parka: od jutri bodo stojnice zasedale tudi Ulice Cadorna, Battistijev trg pa bo odslej nezaseden. Tamkajšnje parkirišče bo služilo tako za vozila kramarjev kot za občane.

Vrnitev tržnice v mesto je posledica dokončanih del za obnovo odseka Korza. Priložnost pa so izkoristili, da so stojnice prerazporedili na treh straneh Ljudskega vrta in ob fontani v njegovi notranjosti; središnji pas parka so namenili atrakcijam za otroke in podobnemu. Poleg tega bodo stojnice nameščene tudi na obeh straneh Ulice Cadorna. Ne bodo več torej zasedale parkirišča Battistijevega trga - »ta izbira se ni obrestovala,« je včeraj pojasnila občinska odbornica Arianna Bellan -, niti ne Ulice Boccaccio in Trga Donatori di sangue, ki bosta na razpolago tistim, ki obiskujejo pokrito tržnico.

Pred nekaj dnevi so na občini zbrali prijave prodajalcev in določili mesta za njihove stojnice v Ljudskem vrtu. Po novem jih bo 63, od tega 23 iz Italije, ostalih 40 prodajalcev pa je tujcev: levji delež pripada Kitajcem, nekaj se Senegalcev in nekaj Pakistancem. Le pri štirih stojnicah bodo ponujali prehranske izdelke (eno izmed teh bo upravljal kmet), v ponudbi prednjačijo seveda oblačila, čevlji in razna šara.

»Prodajalci so zadovoljni s novo krožno razporeditvijo stojnic,« je pojasnila občinska funkcionarka za gospodarske dejavnosti, Paola Magrin. »Zadovoljni pa so tudi trgovci s Korza, ki so si želeli vrniti tržnico, ker poživlja mestno središče, kar se tudi njim obrestuje,« je dodala Arianna Bellan. Zanimiv je dalje podatek, da so se stanjšale vrste kramarjev: še pred desetimi leti jih je v Gorico prihajalo okrog 80, danes pa le 63. »Križa se pozna tudi pri njih. Morda jih bosta vrnitev v park in prerazporeditev ponovno privabili k nam,« se nada odbornica in opozarja, da zaradi tržnice, zaradi še zaprtega križišča med Korzom in Ulico Oberdan in zaradi zapr-

Nova razporeditev stojnic v Ljudskem vrtu in v Ulici Cadorna (desno); četrtkova tržnica na posnetku izpred nekaj let (levo)

BUMBACA

GORICA Serracchianijeva se vrača razlagat reformo zdravstva

Ko je predsednica deželne vlade FJK Debora Serracchiani pred nekaj tedni prišla v sejno dvorano goriške občinske palače zagovarjat odločitev o zaprtju porodnišnice, je sredi velike napetosti vsekakor napovedala, da bo prihajala enkrat mesečno v Gorico pojasnjevati, kateri bodo naslednji koraki na poti izvajanja zdravstvene reforme, ki zadevajo Gorico.

Predsednica je mislila resno, zato se bodo danes ob 18. uri sestali načelniki svetniških skupin v občinskem svetu in odločili o datumu zasedanja z Deboro Serracchiani. Do tega naj bi prišlo še pred velikim šmarnom, predvidoma 10. ali 11. avgusta. Zaprtje porodnišnice je le eden izmed ukrepov v okviru preustroja deželnega zdravstvenega sistema. Gorico naj bi zadevali še drugi ukrepi, ki pa naj bi po izjavah deželnih upraviteljev vlogo mesta ovrednotili.

GORICA - Dogajanju v mestnem parku nagaja vreme

Nad Kapljicami dežuje

Prva dva večera sta odpadla - Organizatorji se ne dajo: vztrajali bodo do petka

Kaplje dežja so jo zagodile Kapljicam kulture. Ponedeljkovega otvoritvenega večera ni bilo, čeprav so pobudniki - Zveza slovenskih kulturnih društev - do zadnjega upali, da jim bo vreme le omogočilo izpeljati uvodni dogodek. Deževalo pa je tik do začetka prireditve, zato so jo zadnji hip odpovedali. Isto se je ponovilo včeraj. Tako se bodo ravnali tudi v naslednjih dneh. Ne bodo klonili vremenskim napovedim; čeprav bodo le-te nenaklonjene, bodo sproti in še isti dan odločali, če poživijo mestni park z glasbo, recitali, posnetki, plesom ... Nastopajoči bodo imeli po pet minut časa, da se z umetniško točko in v lastnem jezi-

ku izkažejo ter prekinajo mrtvilo poletnih večerov, ki so zaradi vremena tako zelo podobni jesenskim. »Vse ni izgubljeno, računamo, da se bo do petka nebo razjasnilo,« je včeraj povedala prijazna Marisa v imenu organizatorjev. Nastopajoče imajo najavljene za vse večere, nekaterim od teh, ki so odpadli, bodo vsekakor ponudili oder v naslednjih dneh, tako da bo enourni program nekoliko daljši, v veselje vseh teh, ki so v minulih letih - letos je to že peta izvedba - spoznali osvežujočo moč Kapljic kulture. Letos so te posebej posvečene stoletnici prve svetovne vojne. Če bo vreme naklonjeno, bodo »padati« začenjali ob 21. uri.

tja Ulice Cadorna je jutri pričakovati zamaške v prometu. Križišče naj bi spet odprli v prihodnjem tednu.

Poleg četrtkovih tržnic v Ljudskem vrtu in pri Rdeči hiši se vsak petek v Gorici odvija še dopoldanska tržnica v Catterinijevi ulici, v neposredni bližini nekdanjega mejnega prehoda na dnu Škabrijelove. Tam je seveda največ kupcev iz Nove Gorice. Odjemalci iz Slovenije prevladujejo tudi na četrtkovi tržnici pri Rdeči hiši, medtem ko so stojnice v Ljudskem vrtu najbolj privlačne za Goričane iz mestnega središča. Gre večinoma za starejše osebe, ki nimajo možnosti, da bi se odpravljale iz mesta po nakupih, ponudba na tržnici pa odgovarja tudi njihovi zmanjšani kupni moči.

GORICA - »Pod lipami« Marija Stanonik s svojim zbornikom

Pesnjenja je veliko več, kot bi skleпали le iz objavljenih zbirk

Po obilnem desetletju brez vsakršne pesniške zbirke, ki bi na Goriškem izšla v slovenskem jeziku, sem si pred ducat leti zapičil v glavo, da zberem dvanajst piscev obeh spolov (6+6) in s pomočjo Zveze slovenskih kulturnih društev izdam »Znamenja«. Slutil / vedel sem, da ljudje pišejo pesmi, in izšlo se je. V pičlih treh tednih sem izbrskal znane in neznane pisce, ki so mi dostavili nikoli objavljene stihe; seveda je nato trajalo nekaj mesecev, da je bilo vse nared za izdajo. Tega sem se spomnil med predstavitvijo zbornika, ki ga je šestnajst let - z vmesnim dodajanjem in dopolnjevanjem - sestavila Marija Stanonik, profesorica slovenščine in do nedavnega zaposlena na Inštitutu za narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, sicer pa tudi etnologinja in teologinja.

Zbornik znanih, predvsem pa neznanih piscev z naslovom »Slovenska pesem v tujem škornju - Od doma do puščavskega peska« je na 270 straneh izdala tržaška založba Mladika. Predstavitve je potekala v okviru srečanj »pod lipami« v Kulturnem centru Lojze Bratuš v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič, v imenu katerega je na začetku pozdravil Julijan Čavdek. Avtorico, ki ji je sledilo več kot trideset poslušalcev, sta spremljala zgodovinar Andrej Vovko, vnuk pesnika Jože Lovrenčiča, in ustavni sodnik Damijan Florjančič, sin pesnika Danila Florjančiča. V živo sta pričevala in dopolnjevala predavateljico, ki je na osnovi iztočnice povezovalca Tomaža Simčiča iz Trsta poleg navedenih obravnavala vrsto drugih zapiskovalcev. Zbornik je tehten dokaz, da ljudje veliko pesnijo o svojih občutkih, ljubezenskih čustvih, konkretnih dogajanjih in doživljanjih oziroma mnogo več, kot bi lahko skleпали iz sicer objavljenih zbirk. Le iskanje njihovih zapiskov je bolj zaplete-

no, kot pa če se omejimo na zgolj že obravnavane in poznane osebnosti.

V tem primeru gre v glavnem za pesnjenje slovenskih vojakov, a ne le teh, v italijanski vojski, v ilegali in v izgnanstvu. Nekaj desetini jih je, med njimi tudi pet žensk. Na zadnjih šestdesetih straneh so v obliki priloge objavljene pesmi petih avtorjev. Sicer pa gre za obravnavo številnih ostalih, ki so vsi okvirjeni v zgodovinska dogajanja doma, v južni Italiji, severni Afriki, na Srednjem Vzhodu. Prodornost njihovih sporočil je različna. Čutiti je vztrajno iskanje rime na račun bolj šibkega rit-

nje posameznikov, skupin in dogodkov. Marsikdaj dobi poslušalec vtis, da gre za retorični pristop, ki naj posledično ožigosa krivico, ki jo javnost zavestno ali nezavedno povzroča »resnici«. Morda je to res, kar se tiče širše javnosti - a česa vsega še drugega ne ve znanec, soseda, tudi sorodnik? Ne moremo pa tega domnevati za publiko, ki zahaja na predstavitev, predavanja, otvoritve razstav, proslave, srečanja z avtorji ...

V sami knjigi je precej opisov stanja in povezav med sicer različnimi usodami ter slogovne in jezikovne analize. Vseka-

Marija Stanonik s sogovorniki v mali dvorani centra Bratuš

BUMBACA

ma iz s pogostno besedno svobodo.

O slednjih vidikih na predstavitvi ni bilo dosti govora, kajti pomembneje je bilo poudarjanje zgodovinskih, domovinskih, narodnoobrambnih ter verskih vzgibov, ki so navdihovali pesnjenje v težkih okoliščinah vojnega trpljenja, domotožja in sovražnosti do tiste oblasti, ki je namenila Slovenskemu Primorju izbris njegovega tisočletnega izročila. Pogosto se dogaja, prav tako ob tej priliki, da se pri obravnavanju zgodovinskih dogajanj zadnjega stoletja čisto izpostavlja zapostavljanje, pozabljanje in celo omalovaževa-

kor je sem pa tja zaznati pesniški navdih in ustvarjalno moč; skoraj vsi so pisali predvsem zase, saj o objavi ni veliki večini primerov bilo mogoče niti misliti; pisanje je služilo tolažbi in je spodbujalo upanje. Posebej je v knjigi in na predstavitvi bila izpostavljena vloga glasila »Bazovica«, ki je izhajalo v severni Afriki in za katerega ima poglobljeno zaslugo Ivan Rudolf. Izšlo je 135 števil. Vredno branja je tudi opisanje ustanovitve, vadbe in nastopanja pevskega zbora Srečko Kosovel najprej v Italiji in po prehodu čez Jadran tudi v Jugoslaviji. (ar)

GORICA Senatorka spoznava kmetijstvo

Po vstopu v senat se Laura Fasiolo kot članica komisije za kmetijstvo srečuje s stanovskimi združenji, zato da bi se seznanila s kmetijsko problematiko na Goriškem.

Sogovornikom iz pokrajinskega vodstva zveze CIA (Confederazione Italiana Agricoltori) je obrazložila dekret s področja kmetijstva, okolja in gospodarskega razvoja ter izpostavila podporo italijanskim pridelkom, biološkemu kmetovanju in biotehnologijam. Poudarila je še, da se pripravljajo ukrepi za rahljanje birokracije in poenostavitev postopkov. Predstavniki zveze CIA - med njimi tudi predsednik Fabio Lorenzon in direktor Danilo Canesin - pa so med kritičnostmi Goriške omenili namakalni sistem, potrebo po vodi, odvečno birokracijo in kontrole, plačevanje sezonskih delavcev z vavčerji ter aktivnosti, da se omogoči vključitev mladih v kmetijstvo. Senatorka napoveduje, da se bo sestala še z drugimi združenji kmetov.

VIŽINTINI Madžari pri kapelici

Vrstijo se pokloni ob stoletnici

Madžarsko kapelico pri Vižintinih bo danes dopoldne obiskala delegacija iz Madžarske, v kateri je napovedan vladni predstavnik. Goste bo sprejel doberdopski župan Fabio Vižintin, prisotni bodo tudi člani združenja Amici dell'Isonzo.

Že ob koncu tedna pa bo na Goriško prišla skupina kakih 120 Madžarov, med njimi tudi podpredsednik parlamenta. K nam prihajajo ob zaključku zgodovinske in romarske poti, ki jih je ob stoletnici začetka prve svetovne vojne vodila po dolini Soče, kjer so na bojiščih umirali tudi njihovi predniki. Med drugim bodo obiskali avstro-ogrsko pokopališče pri Foljanu in spomenik 4. regimentu Honvéd v Martinščini, v nedeljo ob 9. uri napovedujejo postanek pri Vižintinih. Obnovljena kapelica je zelo privlačna za Madžare, med romarji pa so pogosto tudi visoki državni predstavniki. Njenega odprtja pred petimi leti se je udeležil tedanji predsednik republike.

KRMIN

Uvod s Cristicchijem

S predstavo »Magazzino 18« Simoneja Cristicchija se bo začela nova sezona občinskega gledališča v Krminu, ki sta jo včeraj predstavila umeetniški vodja Walter Mramor in župan Luciano Patat. Abonmajska sezona bo ponujala dvanajst predstav, med temi izstopata Cristicchijev »Magazzino 18« (30. oktobra) in deželna premiera spektakla »Forbici e folia« (13. novembra), ki bo nastal v produkciji Mramorjevega združenja a.ArtistiAssociati. Dne 4. decembra bosta na krminskem odru Chiara Caselli in Roberto Citran z delom »Le ho mai raccontato del vento del Nord«, 23. januarja pa Tullio Solenghi s svojim »Amadeusom«. Sezono bo 26. marca zaključila predstava »Cantando sotto la pioggia« z ansambлом Corrado Abbati.

GORICA

Bolčina »pod lipami«

Kulturni center Lojze Bratuž in Krozek Anton Gregorčič prirejata jutri, 31. julija, novo srečanje »pod lipami«. Tokratni gost večera bo letošnji srebrnomašnik ter župnik in dekan v Štandrežu Karel Bolčina, ki med drugim spremlja tudi delovanje slovenskega društva v Milanu. Pogovor z njim bo vodila Solange Degenhardt. Srečanje se bo začelo ob 20.30 in bo potekalo v zunanjih prostorih centra Lojze Bratuž, v primeru slabega vremena pa v komorni dvorani.

GORICA

Napevi iz prve vojne

Pevski zbor Monte Sabotino planinskega društva CAI bo nastopil v okviru poletnega niza kulturnih dogodkov v parku goriškega županstva v petek, 1. avgusta, ob 21. uri. Koncert bo uglasen na prvo svetovno vojno. Zbor, ki ga dirigira Elisa Bensa, bo skozi napeve obujal spomin na mladeniče, ki so odhajali na fronto, a tudi na njihove matere, neveste in izvoljenke, ki so za padlimi žalovale. Ljudske pesmi bodo prepletali z verzmi in odlomki iz pripovedi o dogajanju pred sto leti. Pokrovitelj dogodka je občinska uprava.

GRADEŽ

Martelli na plaži

Danes ob 18. uri bo pod velikim šotorom plaže GIT (t.i. Velarium) v Gradežu javno srečanje s Claudiom Martellijem, ki je bil viden predstavnik italijanske socialistične stranke (PSI) in eden izmed markantnejših politikov v obdobju t.i. prve republike; med drugim je bil pravosodni minister. Svojo politično izkušnjo je povzel v avtobiografiji z naslovom »Ricordati di vivere« (Bompiani).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX: 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 17.45 - 20.00 - 21.45 »Mai così vicini«. 17.30 - 19.50 - 21.30 »Still life«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«. 18.00 - 20.30 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie« (digital 3D). 17.30 - 20.30 »Transformers 4 - L'era dell'estinzione«. 17.45 - 20.00 - 22.10 »Anarchia - La notte del giudizio«. 18.00 - 20.10 - 22.15 »Una notte in giallo«.

Razstave

GALERIJA SPAZZAPAN v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, v Gradišču bo zaprta zaradi inventarizacije do 31. julija. Spet bo odprta v soboto, 1. avgusta. V petek, 8. avgusta, bo ob priložnosti namestitve kipa z naslovom »XVI« Massima Poldelmenga v Ul. Ciotti v galeriji Spazzapan odprtje razstave z naslovom »Il progetto e l'opera. Massimo Poldelmengo. XVI e impronta del XVI«.

RAZSTAVA »SONCE MIRU 2014« je na ogled v Kulturnem domu v Gorici. Posvečena je še posebej prizadetim osebam in želi biti spomin na 6. in 9. avgust 1945, ko sta atomski bombi razdejali japonski mesti Hirošima in Nagasaki; do 9. avgusta, ob torkih in četrtek 9.30-12.00 ter v popoldanskih in večernih urah med raznimi prireditvami, ki se zvrstijo v Kulturnem domu. **V MUZEJU SV. KLARE** na Korzu Verdi 18 v Gorici je na ogled razstava »1914: L'Europa alla guerra - Dal colore delle uniformi al fango delle trincee« (1914: Evropa v vojno - Od pisanih uniform do blatnih jarkov); do 14. septembra od torka do nedelje 10.30-12.30, 16.00-19.30.

»SAKSIDA - SLIKAR PRAVLJIČAR« je naslov razstave, ki je na ogled v palači Attems Petzenstein v Gorici v organizaciji Pokrajinskih muzejev; do 12. oktobra od torka do nedelje 10.00-17.00. **V POKRAJINSKIH MUZEJIH** v grajskem naselju 13 v Gorici sta na ogled dve razstavi: o pisanih uniformah evropskih vojsk z naslovom »Belle époque in divisa« in »Sarajevo 1914 - Neopoznani dokumenti grofa Maria Attemsa Svetokriškega«; do 25. januarja 2015 od torka do nedelje 9.00-19.00.

Koncerti

16. FESTIVAL »MED ZVOKI KRAJEV« (Nei suoni dei luoghi): danes, 30. julija, ob 21. uri v vili De Brandis v kraju San Giovanni al Natisono nastopata Sebastian Bertonec (violončelo) in Tim Jančar (klavir). 1. avgusta, ob 21. uri na občinskem dvorišču v Turjaku kvartet »Quartetto d'Archi«, nastopili bodo Gloria Tubaro (violina), Alessandra Commisso (viola), Ilaria Del Bon (violončelo) in Stefano Cascioli (violina); ob slabem vremenu v občinski dvorani na Trgu Libertà. 4. avgusta, ob 21. uri v vili Sbruglio-Prandi v kraju San Pier d'Isonzo »Sinfonietta Movie Ensemble«, nastopili bodo Lucio Degani in Valentina Danelon (violini), Federico Furlanetto (violončelo), Luca Zuliani (bas), Carlo Bravin (saksofon), Adalberto Zanella (tromba), Federico Garato (trombon), Alessandro Perissinotto (tolkala) in Ferdinando Mussutto (klavir). 5. avgusta, ob 21. uri v cerkvi Sv. Gottarda v Marjanu »Trio Euterpe«, nastopili bodo Arianna Russo, (flavta), Serena Michelin (flavta) in Dimitri Candoni (klavir).

GLASBENI VEČERI V GRADEŽU v okviru niza »Musica 4 Stelle«: danes, 30. julija, ob 21.30 v kongresni dvorani »Tango Compàs«, Stefan Milenković (violina, Srbija), Marko Hältak (harmonika, Slovenija), Marko Črnčec (klavir, Slovenija) in Luka Herman Gaiser (kontrabas, Slovenija); vstop prost možen od 20.30 dalje. Dne 4. avgusta, ob 21.30 na nasipu Nazario Sauro »Laguna Incantata«, orkestra I Solisti del Doge; vstop prost. 11. avgusta, ob 21.30 na nasipu Nazario Sauro »I canti della tradizione gradese«, pevski zbor Gravo Canta; vstop prost. 18. avgusta, ob 21. uri na otoku Anfora »Vivaldi in Laguna«, orkestra Harmonia Mundi; prijave po tel. 320-6031397.

»ECHOS - ČEZMEJNI ODMEVI«: 31. julija, ob 20. uri voden ogled po Štanjelu in njegovih zanimivostih; ob 21. uri v viteški dvorani v Štanjelu novonastali čezmejni trio Valentina Danelon (violina, Italija), Karmen Štendler (kitara, Slovenija) in Neža Torkar (harmonika, Slovenija); po koncertu sledi degustacija kraških jedi in pokušina vina; vstop prost.

FESTIVAL DVORNE GLASBE »MUSICA CORTESE« v organizaciji združenja Dramsam iz Gorice: 5. avgusta ob 21. uri v palači Torriani v Gradišču »Musica regale« ensemble Musica Rediviva; 12. avgusta ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije v Gradežu »Alma, svegliate ormai«, ensemble Anonima Frottolisti; 11. septembra ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Concerto botanico«, ensemble Protempore; 21. septembra, ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Time stand stille«, duo J. Coleau - B. Zulian in La Compagnia del Bontempo ter ensemble Dramsam; vstop prost.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrtega od 11. do 12. ure (tel. 0481-531508).

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM za kakovostno kadrovske rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij SLOVIK je objavljen na spletni strani www.slovik.org in je namenjen univerzitetnim študentom in absolventom; informacije in prijave na naslovu info@slovik.org do 15. septembra.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je ministrstvo za šolstvo določilo rok za telematsko predstavitev modela B (izbira šol). Predstavitev zadeva učno osebje, ki je vključeno v zavodske in tudi v pokrajinske lestvice. Model B bo mogoče predstaviti do 4. avgusta (ob 14. uri). Okrožnica je objavljena na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it).

DELAVNICE ZA OSNOVNOŠOLCE: v organizaciji ZSKD in v sodelovanju s Krozkom za promocijo mladinske književnosti in ustvarjalnosti Galeb, bodo na Livku pri Kobaridu od 26. do 30. avgusta. Na voljo je še nekaj prostih mest. Info in prijave na tel. št. 040-635626, info@zskd.eu.

Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da bo tajništvo zaprto zaradi dopusta do 22. avgusta vključno.

GORIŠKA PISARNA KROŽKA KRUT obvešča, da ostaja zaprta za poletni premor.

POKRAJINSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI (MEDIATECA.GO) obvešča, da bo zaprta zaradi dopusta od 2. do 24. avgusta vključno; od 25. avgusta od ponedeljka do petka 15.00-19.00.

TRŽNI SEJEM PERUTNIŠTVA in pridelkov iz naših krajev bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, 2. avgusta, 6. septembra, 4. oktobra in 8. novembra med 8. in 13. uro; informacije po tel. 333-4318338.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je do 29. avgusta odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sreda, petek od 8. do 16. ure; torek in četrtek od 11. do 19. ure; zaprta bo od 4. do 15. avgusta.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da do 12. septembra bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti po poletnem urniku (9.00 - 13.00). Zaprti bodo med 11. in 15. avgustom.

MLADINSKI NOGOMETNI KAMP SOVODNJE 2014 - na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 18. do 22. avgusta, od 8.30 do 12.30. Prijavnina znaša 50 evrov in se poravnava prvi dan ob prihodu na kamp. Cena vključuje: opremo za treniranje (majico in

kratke hlače) z logotipom kampa, učenje nogometnih veščin ter iger na igrišču, vzgojno izobraževalnega programa izven igrišča, dnevno malico in pijačo. Prijavo se lahko dečki in deklice letnikov od 2001 do 2009. Ti bodo razdeljeni v ustrezne starostne skupine za vadbo. Ob zaključku sledi še skupno druženje vseh sodelujočih. Prijave (do četrtega, 14. avgusta) in informacije na asdsovodnje@libero.it ali po tel. 328-3674301 (Rudi Devetak), 329-7411459 (Ljubica Butkovič), 335-312083 (Aleksij Soban), 334-6691042 (Edi Pavletič), 389-7977416 (Luka Cijan), 00386-40607320 (Rok Černe).

ŠŠKD TIMAVA Medjvas Štivan in JUS Medjvas vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki bo potekal v Medjevasi od petka, 3., do nedelje, 5. oktobra; informacije po tel. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali pišite na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika in izleta v Kobarid in Benečijo, da bo v soboto, 2. avgusta, avtobus št. 1 odpotoval ob 7.30 s trga Medaglie d'oro/na Goriščku, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri športni palači in na Pilošču v Štandrežu. Avtobus št. 2 pa bo odpeljal ob 7.15 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, v Sovodnjah in Štandrežu na Pilošču. Udeleženci morajo imeti veljavni osebni dokument. Organizatorji priporočajo točnost. Društvo obenem sporoča, da je še nekaj razpoložljivih mest na avtobusu. Vpisovanje po tel. 0481-20801 (Sonja Knez), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-78138 (Sonja S.). Na račun 20 evrov.

KULTURNO DRUŠTVO BRIŠKI GRIČ vabno 24. avgusta na izlet za člane in prijatelje na največjo visokogorsko pašno planino Slovenije v Kamniških Alpah, to je Velika Planina. Odhod ob 7.00, povratek ob 23.00. Cena izleta 20 evrov (doplačila za nihalko). Prijave sprejemajo člani društva do 18. avgusta po tel. 334-2825953, 334-2294517.

Prireditve

»POLETJE V TRŽIČU« - danes, 30. julija, 9.30-11.00 srečanje z naslovom »Nati per leggere« v parku Unicefa na trgu Unità; ob 21. uri v parku Patuna koncert glasbenega zavoda Vivaldi. 31. julija, ob 21.30 v sklopu niza »Lettete Mediterranee« film »Philomena« na Trgu Falcone e Borsellino. 2. in 3. avgusta sejem na Trgu Republike. 6. avgusta, 9.30-11.00 srečanje z naslovom »Nati per leggere« v parku Unicefa na trgu Unità.

POLETNA DOŽIVETJA z naslovom »Ljudje... smo srce Nove Gorice« bodo potekala do 7. septembra na ploščadi za novogoriško mestno hišo: danes, 30. julija, ob 21. uri koncert Tzar Blues Band; 1. avgusta, ob 22. uri koncert Damirja Adviča; 4. avgust, ob 21.30 ponedeljkovo popotovanje; 5. avgusta, ob 17. uri otroško poletno popoldne in ob 21. uri turnir iger iz betule; 6. avgusta, ob 22. uri koncert skupine Litošt; 11. avgusta, ob 21. uri ponedeljkova popotovanja; 12. avgusta, ob 17. uri otroško poletno popoldne in ob 21. uri turnir iger iz betule; 13. avgusta, ob 21.30 galsbeni pogovori in glasbeno dokumentarni film; 14. avgusta, ob 22. uri koncert skupin Janez Dovč, Boštjan Gombač in Goran Krmac trio; več na www.nova-gorica.si.

V PARKU BASAGLIA v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici poteka »DolceMentEstate 2014« vsako sredo od 18. ure dalje do 27. avgusta (razen v tednu velikega šmarna): danes, 30. julija ob 18. uri recitiranje mantre v skupi-

TM tmedia
PRIMORSKI DNEVNIK
Od 1. do 31. avgusta 2014

POLETNI URNIK sprejemanja malih oglasov proti plačilu osmrtnice, zahvala, sožalja, čestitke v okvirčku, mali oglasi v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku
ponedeljek - petek 10.00 - 14.00
sobota zaprto

Tel. 800.912.775
e-pošta: primorski@tmedia.it
Tmedia - Ul. Malta 6
GORICA

ni, vodi Vanna Viezzoli; ob 19. uri tehnika Qi gong z bambusovimi palicami, vodi Annamaria Zin in Jam session v parku; ob 20. uri energetske izmenjave s tehniko Reiki, vodi Liliana Visintin in družinske postavitve, vodi Marco Valente. 6. avgusta, ob 18. uri tehnika samoobrambe Dhanurveda, vodi Carlo Soranzio; ob 19. uri tehnika Qi gong z bambusovimi palicami, vodi Annamaria Zin in sprostilna tehnika s tibetanskimi zvonovi, vodi Gabriele Sandrin; ob 20. uri energetske izmenjave s tehniko Reiki, vodi Liliana Visintin in Jam session v parku; vstop prost, ob slabem vremenu bodo dejavnosti potekale v centru Mare Pensante v parku; informacije po tel. 329-2164329, ahau.eventi@gmail.com.

LETNI KINO SILVANA FURLANA na ploščadi za občinsko stavbo v mestni občini Nova Gorica ob 21. uri: 31. julija film »Šund« ZDA, 1994; 1. avgusta »Pravi človek za kapitalizem« Slovenija, 2013; 2. avgusta »Panika« Slovenija, 2013; 3. avgusta »Gremo mi po svoje« Slovenija, 2013; 7. avgusta izbor kratkih animiranih filmov iz Švice, Švedske, Madžarske, Italije, Slovenije, Nemčije, Francije, Kanade in ZDA; 8. avgusta »Adria Blues« Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, 2013; 9. avgusta »Bekas« Švedska, Finska, Irak, 2012; 10. avgusta »Vaje v objemu« Slovenija, 2012 in »Trenutek vročice - Nastja Bremec & Michal Rynia« Slovenija, 2012; več na www.nova-gorica.si.

»LIBRI E AUTORI A GRADO« (Knjige in avtorji v Gradežu): 1. avgusta, ob 18. uri na glavni plaži »Il romanzo dei Windsor«, Antonio Caprarica. Ob slabem vremenu v kinu Cristallo na Drev. Dante Alighieri 29.

Pogrebi

DANES V ŠPETRU OB SOČI: 10.00, Luigino Zimolo (iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v Trstu ob 9.00) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V TURJAKU: 10.30, Giordano Visintin (iz trziške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 12.00, Bruno Scaloni (iz bolnišnice) v cerkvi Device Marcelliane in na pokopališču.

ZAHVALA

Jožica Terčič vd. Klanjšček

Ob izgubi naše drage mame se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in ste na katerikoli način počastili njen spomin.

Niko, Metka, Katja, Peter, Igor, Fanika in Matija z družinami

O NAŠEM TRENUTKU

Protireforma

ACE MERMOLJA

Italijanski premier Matteo Renzi je vnesel v politiko in v širše ljudsko čutenje pojem reforme in »rottamazione« ali vožnje na odpad politikov in drugih oblastnikov, ki so že dolgo ali predolgo v sobah, kjer so vzvodi oblasti. V resnici ne gre za nič novega ali revolucionarnega. Po dolgi krizi, ki ji še ni videti konca, je beseda »sprememba« kot Kupidova puščica v srce. Človek se zaljubi v spremembe in pričakuje boljše.

Reforme in metanje starega na odpad ni razpoznavni znak enega človeka. Poglejmo Slovenijo: pojavi se »novi« Cerar in tik tak zmaga na volitvah. Nekaj sestankov, rojstvo stranke slaba dva meseca pred volitvami, obljuba o kompetentnih vladarjih in slovenski Kupido je zadel v srca ljudi. Cerar je bil na volitvah prvi, povzpel se je bolj bliskovito od italijanskega skoraj-kolege Mattea Renzija. Vprašanje je, če šprint uspe ali če se spremeni v maraton, če reforma prodre ali pa mora računati na protireformo, ki usodno pride in se bori za staro pravdo.

Na primarnih volitvah je Renzi učinkovito podal časovnik reform, določil je koledar z meseci in dnevi. Jasno je, da je in bo čas drugačen, upočasnitev pa nujno prinaša spremembe in mnoge pasti. Pred evropskimi volitvami je Renzi učinkovito razgibal močvirnate evropske vode. Rezultat napovedi za domače reforme in aktivizem za bolj dinamično Evropo sta Renziju in PD prinesla rekordni volilni rezultat z 41 odstotki preferenc (v Italiji). Marsikaj pa je še vedno »na čakanju«. EU bi npr. morala imeti vsaj svojega zunanjskega ministra, saj je med bližnjim vzhodom, Ukrajino in tisočimi ubežniki iz Afrike proti Italiji nekaj prepembnih žarišč, ob katerih je Evropa ponovno jecljajoča, nepomembna in vse prepušča Putinu in Obami, ki nimata namena, kaj rešiti. Domače in evropske zdrahe in bodice tvegajo, da bodo ohromile italijanski evropski semester ter paralizirale bitko med zagovorniki restrikciji in zagovorniki rasti.

Če ostanemo v Evropi, se tu bijeta bijeta dve fronti. Desna zagovarja restriktivne monetarne politike, ki niso nič drugega kot zamrznitev kapitala v korist kapitalistov. Leva opcija pa zahteva, naj se del kapitala sprost v korist dela, proizvodnje in mladih. Povsod je namreč dejstvo, da se je znotraj krize okrepil odstotek velikih kapitalistov z nekaj odstotki vazalov, bistveno pa se je ošibil srednji sloj, ki je izgubil na kupni in tudi na politični moči, saj ne najde prave kohezije. Protievropska gibanja enostavno in z obstrukcijo zaustavljajo procese, ki bi sproščali skupno energijo in »poševno« pomagajo struji, ki bi rada sedela na svojem »kupu«. Gospodarske rešitve pa za Italijo in ostale »južne« dežele preprosto ne bodo uspeli brez odločitev v Evropi. Zato je bistveno, kdo bo zmagal na tem terenu. Misli na Italijo brez Evrope je danes brezpredmetno.

Z metodami obstrukcije in zavlačevanja se oborožuje tudi italijanska protireforma. Ne zanimajo me tu podrobnosti Renzijevih predlogov. Z nekaterimi se ne strinjam, ključ pa je v gibanju. Recimo pa, da bi bilo za Italijo bistveno, ko bi kot država opravila shujševalno kuro, saj njena teža daleč presega normalno in je natančno opredeljena z rastjo javnega dolga, ki je po odstotkih glede na BDP za grškim najvišji v Evropi. Italija mora spremeniti svoj lasten ustroj! Zanj je to vitalnega pomena, vendar se vsi s tem ne strinjajo.

Odprava senata takšnega, kot je, ukinitelj pokrajini in ustanov, kot je CNEI, reforma deložnih pristojnosti so prvi nujni koraki po načelu, da je potrebno stvari spreminjati pri glavi in da-

ti dober zgled. Dober zgled pričakujejo državljani in pričakujejo ga možni mednarodni partnerji. Brez sprememb tej državi nihče ne bo več verjel.

Nadalje je potreben nov volilni zakon, ki bi omogočil, da pride po volitvah do dovolj trdne vlade. Posebno ta zakon skrbi stranke, saj lahko odloča o njihovi prihodnosti. Zato mnogi rogovilijo, v imenu demokracije seveda.

Reforma senata in volilnega zakona sta za Renzija, kljub optimizmu, trd oreh. Igra se lahko spremeni v smrtonosno past, ki bo mladega premierja blokirala pri bistvu, ki ni le v reformi sistema. Dejstvo je, da se Italija gospodarsko ne razvija, ne raste, ni novih delovnih mest, ni upanja za mlade. Velika podjetja se umikajo: ali jih kupijo mednarodni koncerni, ali pa sama poiščejo nove zaveznike ter se preselijo v ZDA, v London, skratka, tja, kjer je manj problemov in davkov. Glede gospodarskih reform in ukrepov vlada nima ne veliko časa in še manj ima denarja. Evropska in domača igra se prepletata. Za trdnimi kamnitimi bloki pa se skrivajo protireformatorji različnih barv in z različnimi vzroki, ki čakajo, kako bo bivši župan Firenc padel na resničnih izpiti in, kako bo požiral obljube.

Reforma države je tesno povezana z novimi pogoji za delo, za podjetništvo in za finance. Odprava neusmiljenih birokratskih vozlov je predpogoj za uspeh, za hojo po mednarodni sceni, za pridobitev tujih investitorjev. Osem tisoč amandmajev proti reformi senata je enostaven dokaz, kako želi del italijanske politike (prenehajmo imenovati 5 zvezdic za gibanje, saj so stranka!) izničiti, kar premier Renzi predstavlja v očeh javnosti: mladost in reforme. Del politike se je mobiliziralo proti tej ideji. Blokirati reformo države pa pomeni ugonobiti gospodarstvo.

V sedanji italijanski protireformi je namreč opaziti novost. Njeni nosilci niso več »močne roke« industrije, financ in nekaterih državnih lobijev. Ti danes potrebujejo reforme, drugače ne bodo konkurenčni na mednarodni sceni. Najbolj zagrizeni zaviralci so politiki, in to prečno, ter uradniška struktura, ki »servisira« politiko (stavka parlamentarnih uradnikov proti znižanju bajnih plač!). Protireforma je banalna, a zato vseeno nevarna. V senatu volijo senatorji, med njimi pa je veliko takih, ki ne bodo imeli več politične kariere in v bistvu ne odgovarjajo nobeni disciplini. O veliki igri odločajo tudi ljudje brez politične bodočnosti.

Prijatelj me je vprašal, če še verjamem v reformne sposobnosti Mattea Renzija. Verjetno mu bo po ovinikih uspelo, želim si, da bi mu, vendar sem vedno pozoren do skrbi, ki jih izraža predsednik Napolitano. Redko kdaj zgreši. To, da politika reformira samo sebe in da žrtvuje del lastne moči in privilegijev, je epohalno dejanje, recimo, da kar proti politikovi naravi. Tokrat pa ne gre drugače: zato, da politika reformira državo, mora reformirati samo sebe.

Če naj strnem, je res, da sem bral več ugovorov in predlogov, kakšen naj bo npr. senat. Konkretna obstrukcija določenega števila senatorjev pa ima kot edini cilj, da zruši Renzija in to, kar pomeni, nato vlado in da blokira reformo. Tako bi skupnica politikov in strank ohranila nekaj dragocenih stolčkov in se okrepila v starem. Vsaj tako menimo tisti državljani, ki pričakujemo, da se bo v tej državi nekoč nekaj spremenilo. Je pa res: ko se dvigne veter reforme, postavi protireforma vseh barv svoje valobrane. Tako je od nekaj in v Italiji še posebno izrazito.

JEZIK NA OBROBJU

Zelo pogosto je še vedno (kljub večkratnemu opozorilu) v napačnem pomenu rabljen glagol unovčiti. Že beseda sama nam dovolj jasno pove, da gre za nekaj, kar moramo šele spremeniti v novce. Če prejmemo denar (t.j. novce), pomeni, da imamo denar, ki ga lahko porabimo za kar koli; lahko ga torej spremenimo v blago, lahko pa tudi menjamo v drugo valuto. **Nikakor pa ne moremo denarja (pa naj gre za katero koli valuto) spremeniti v novce (t.j. denar).** Unovčiti pomeni nekaj (neko blago) prodati in dobiti denar (t.j. novce). **Če kdo proda kravo in prejme zanjo kupnino v denarju, pomeni, da je kravo unovčil.**

Unovčiti ne moremo plače, pokojnine, rente, ker so že nakazane v denarnem znesku, lahko jih le dvignemo na pošti, s tekočega računa ali kako drugače.

Ko je govor o prodaji, pri nas še vedno berem: »v zadnjem mesecu najbolj prodane knjige«, kar je popoln nesmisel. Dovršnik prodati (prodan -a -o) nam pove, da so knjige prodane. **Bolj ali manj prodanih knjig ni, lahko jih prodamo več ali manj, prodajamo jih bolje ali slabše.** Če gre za količino (več, manj) moramo uporabi-

ti dovršnik: če govorimo o bolj ali manj uspešni prodaji, moramo uporabiti nedovršnik (prodajane).

Ob seznamih uspešnic moramo torej napisati: »V zadnjem mesecu najbolj prodajane knjige«; to so tiste knjige, ki so šle najbolj v prodajo.

Raba dovršnikov in nedovršnikov je pri nas največkrat prepuščena naključju. **Kadar naši poročevalci pišejo o stvareh, s katerimi se vsak dan soočamo, mislijo, da morajo zapisati nedovršnik.** Zapisano je bilo: »Spet moramo glasno opozarjati, da nas ščitijo državni zakoni in tudi mednarodni sporazumi.« **Nedovršnik opozarjati bi bil utemeljen, če bi zapisali: Stalno, (nenehno, pogosto, vsak dan, kar naprej) moramo opozarjati. Naša poveda pa se začenja z besedico spet, pomeni tudi tokrat, tudi zdaj, kar zahteva dovršnik, saj gre za enkratno dejanje, zato: »Spet moramo opozoriti, da nas ščitijo državni zakoni...«**

Največ napak je v našem tisku pri rabi nedovršnikov v pretekliku. Skoraj vedno pa lahko nedovršnik zapišemo v sedanjiku, ker se to, o čemer pišemo, zdaj tudi res dogaja, medtem ko se je prej ali se bo pozneje zgodilo.

lo. Zato pišemo: »Opozarjamo vas, da nas ščitijo državni zakoni in tudi...«

Še vedno se ponavljajo napačno rabljeni glagoli voziti in peljati s sestavljenkami. Brala sem, da je avto zavozil v jarek, kar pomeni, da je vozeč prišel v jarek ali da se je vozeč premaknil v jarek. **Slab gospodar pa lahko zavozki podjetje.** Voznik je zaradi nepazljivosti zapeljal v jarek, kar pomeni, da je nehote spremenil smer vožnje. Zapeljemo tudi naprej, nazaj, v križišče. Enako pripeljemo v križišče, na postajo, domov, v drugo mesto...

Na koncu še opozorilo, da je »peščona ali cona za pešce v slovensčini otok za pešce, lahko je ozko omejen ali pa razširjen. **Mostu za pešce pa pravimo v slovensčini brv.** V zadnjem času so v Ljubljani obnovili brv s Kongresnega trga na drugi breg Ljubljance, v Trstu pa so jo zgradili preko kanala.

Lelja Rehar Sancin

NESREČE V SLOVENSКИH GORAH - Podatki Planinske zveze Slovenije

Letos umrlo že 9 planincev

Nesreče največkrat posledica neprimerne obutve, precejevanja sposobnosti in neprimerne izbire ture

Nesreče v gorah so največkrat posledica neprimerne opreme, precejevanja psihofizičnih sposobnosti in neprimerne izbire ture, pravi Matjaž Šerkezi s Planinske zveze Slovenije. V slovenskih gorah je letos umrlo devet planincev, gorski reševalci pa so posredovali že 241-krat. Katere gore so statistično najbolj nevarne, Šerkezi ni mogel povedati. Pravi pa, da je nevarno zlasti visokogorje, kjer je kljub poletju še vedno sneg.

Pri tem Šerkezi opozarja, da je med najpogostejšimi vzroki za nesreče neprimerna obutev. Planinci se namreč pogosto odpravljajo v gore v obutvi z gladkim podplatom, ki ni primerna za prečkanje snega, pač pa za to potrebujejo dereze in cepine, je dodal. Poleg tega nesrečam botruje precejevanje svojih sposobnosti in izbira ture, ki ji planinci niso dorasli.

Poleg devetih mrtvih se je v slovenskih gorah letos hudo poškodovalo 30 planincev, kažejo statistični podatki na spletni strani Gorske reševalne zveze. S helikopterjem so gorski reševalci letos posredovali že 72-krat. Gorski reševalci so letos posredovali pri 204 nesrečah. Pri hoji po poti je bilo 72 nesreč, po brezpotju pa 13 nesreč. Pri plezanju se je do včeraj zgodilo šest nesreč, pri smučanju pa tri. Pri turnem smučanju je bilo 11 nesreč. Ostale nesreče, pri katerih so posredovali gorski reševalci, so se zgodile v okviru vodnih aktivnosti, aktivnosti v zraku, pri kolesarjenju in drugih športnih oz. rekreacijskih aktivnostih. Slabost pa je v gorah letos doletela 167 oseb.

Pogled na Triglav z Viševnika

ARHIV

Lani so gorski reševalci v celem letu posredovali skoraj 400-krat. Težje se je lani v slovenskih gorah poškodovalo 72 ljudi, umrlo jih je 17. Skupaj so reševali 440 ponesrečencev. Pri hoji po poti se je poškodovalo 155 planincev, pri hoji po brezpotju 34, pri plezanju 36, pri smučanju pa eden. Helikopter gorske reševalne službe je lani posredoval 157-krat, še kažejo podatki na spletni strani Gorske reševalne zveze.

SLOVO OD REŽISERJA, SCENARISTA IN PREVAJALCA

Jadranu v spomin

Za vedno je odšel naš dragi režiser, filozof, novinar, scenarist in prevajalec Jadran Sterle. Vsem nam bo ostal v spominu kot človek, ki je z svojim intelektom ustvaril veliko nepozabnih dokumentarcev o primorski kulturni dediščini in prevodov knjig. Jadrana sem spoznal pred desetimi leti v Ljubljani ob priliki mojega predavanja o obmorski kulturni dediščini Slovencev na Tržaškem Primorju. Zelo se je navdušil za to tematiko in takoj z veliko vnemo predlagal, da z RTV Slovenija-Izobraževalnim programom začnemo snemati dokumentarce.

Precej ur sva presedela skupaj in sestavljala scenarij za bodočo uspešnico Korenine slovenskega morja. Občudoval sem ga, s kakšno tenkočutnostjo je kreiral vsak detajl dokumentarca. Bil je prvi mojster v svojem poklicu.

Zelo se je navezal na delo našega Kulturnega društva Ribiškega muzeja

Tržaškega Primorja in z zanosom sledil gradnji muzeja v Križu, bodočega hrama pomorske kulture Slovencev na Tržaškem. Sledila je druga uspešnica, dokumentarec Mreže spomina, ki govori o še zadnjih naših ribičih in njihovih ženah. Pripoveduje o mrežah, ki so pomenile

preživetje, pa tudi o tem, od kod smo prišli prav do obale Tržaškega zaliva.

Njegovo zadnje delo je Ščifa batana, plovilo morja, ki govori o plovilu ščifi -batani, kakor jo imenujejo v Istri. Ta ščifa je enostavno plovilo z vesli in v preteklosti je bila prava rednica za marsikateriga ribiča Tržaškega Primorja in Istre.

Vsi zavedni Slovenci moramo biti ponosni na njegova dela. Jadran je zaslužen, da je ovekovečil v svojih dokumentarcih tisočletno avtohtono slovensko ribištvo na Tržaškem Primorju. Z Jadranom odhaja Slovenec, ki ga bo pogrešala vsa Slovenija ter vsi mi, ki živimo izven meja in po svetu. V imenu KD Ribiški muzej Tržaškega Primorja in v lastnem imenu, izrekam soprogi, sinovom in vsem svojcem iskreno sožalje. Naj mu bo lahka domača zemlja. Počivaj v miru dragi Jadran. Ostal boš še naprej v mislih vseh nas.

Franko Cossutta

NOGOMET - Stanje Triestine je dramatično, a kljub temu ...

Dva možna kupca

Včeraj začetek pogajanj z možnima investitorjema - Klub ostal brez igrancev in trenerjev

TRST - Brez društva, brez igralcev, brez trenerjev, brez denarja, a kljub temu upanje še ni zamrlo. Stanje pri Triestini je iz dneva v dan bolj dramatično. S poletnimi pripravami v Bazovici so prenehali, saj trener Luiso nima več nikogar, ki bi mu pomagal in v bistvu nima niti igralcev. Tačas razpolaga le še s petimi mladimi igralci iz tujine in peščico mladih. Ostalih trinajst perspektivnih mladih, ki jih je konzulent Pontrelli pripeljal v Trst, pa je klub zapustilo.

Vendar se vsemu navkljub nekaj okrog Triestine premika. Dvojica Mbock-Mehmeti se je namreč pripravljena umakniti in prepustiti društvo novim investitorjem. Čeprav naj bi se zadolžitev približala meji pol milijona evrov, sedanje vodstvo kluba zahteva za odkup kluba precejšnjo vsoto denarja (govori se o 300.000 evrih). A težko je pričakovati, da bo kdo iz žepa potegnil 850 tisoč evrov za društvo brez igralcev in torej brez prave vrednosti. Pa vendar, kljub nemogočim razmeram ter ekonomskim in organizacijskim težavam se kar dva podjetnika za-

nimata za Triestino in sta, seveda ob določenih pogojih, pripravljena prevzeti nadzor nad klubom, ki bi moral čez manj kot mesec dni že nastopati v italijanskem pokalu D-lige, deset dni kasneje pa začeti z nastopi v prvenstvu. Pogoj bo seveda, da Mehmeti in Mbock ne zahtevata niti evra, saj bi bilo za možnega kupca že kritje dolgov čisto zadosten zalogaj.

Prvi možni kupec naj bi bil podjetnik iz okolice Rima, ki je glavnino svojega denarja investiral v svetu nepremičnin in gradbeništva. Na teritoriju ga predstavlja ravno dosedanji konzulent kluba Marco Pontrelli. Slednji je na tiskovni konferenci tudi povedal, da je le njegova zasluga, če se je Triestina vpisala v D-ligo, saj je 19.000 evrov, kolikor znaša vpisnina, sam potegnil iz svojega žepa. Drugi možni kandidat pa je (ponovno) furlanski podjetnik Nicolo Plazzotto, gospodar družbe Stratex, ki je klub želel prevzeti že od dvojice Puglia-Cergol.

Včeraj so v Trstu pričakovali Mehmetija za začetek pogajanj, a se do večera ni prikazal. (I.E.)

NOGOMET - Kvalifikacije lige prvakov

Maccabi pri Mariboru: več kot samo tekma

MARIBOR - Mariborski nogometaši se bodo danes ob 20.30 v Ljudskem vrtu pomerili z Maccabijem iz Tel Aviva. Gre za prvo tekmo tretjega kroga kvalifikacij za ligo prvakov, povratna bo čez teden dni v ciprski Larnaki, saj Tel Aviv domačih tekem zaradi vojnih razmer v državi ne igra na lastnem stadionu. Poleg športnega naboja pa ima dvoboj tudi varnostnega, saj velja za tekmo visokega tveganja s poostrenimi varnostnimi ukrepi. Gre namreč za tekmo, ki je zaradi dogodkov na Bližnjem Vzhodu ne bo spremljala zgolj Evropska nogometna zveza, pač pa tudi vsa Evropa in svet. Izraelci, ki so v Maribor prispeli v ponedeljek z velikim številom lastnih varnostnikov. Želja Mariborčanov je, da si

pred odhodom na gostovanje že doma zagotovijo ugoden izid, ki bi jim na povratni tekmi omogočil napredovanje v četrti krog ter s tem možnost za uvrstitve v glavni del tekmovanja.

»Azzurri« v Trstu

TRST - Potem ko je disciplinska komisija kaznovala košarkarja Daniela Hacketta s šestmesečno diskvalifikacijo, ker je brez dovoljenja zapustil reprezentančne priprave, so odhod v javni noti obsodili tudi njegovi (bivši) soigralci, ki te dni trenirajo v Trstu. Danes bodo »azzurri« trenirali med 17. in 19. uro v PalaRubini, pred tem pa bo čas za snidenje s tržaškimi igralci minibasketa. V okviru gostovanja reprezentance v Trstu pa bo danes ob 20.30 na Stadionu 1. maja večer z naslovom: »Trst in balkanska košarka: od velike Jugoslavije do Jadrana v B ligi«.

Giro: začetek v Sanremu

SANREMO - Prireditelji kolesarske dirke po Italiji so sporočili, da se bo 98. Giro prihodnje leto začel v Sanremu, kjer bo ekipna vožnja na čas. Druga etapa se bo končala v Genovi, kjer bodo priložnost iskali sprinterji, tretja pa bo po meri hribolazcev. Dirka se bo sicer začela 9. maja, končala pa 31. maja.

GREJO NA SP - Slovenska kolesarska ekipa Adria Mobil je na najnovejši lestvici Mednarodne kolesarske zveze (Uci) europe tour ranking napredovala na deseto mesto. S tem so se Novomeščani že tretjič zaporedno uvrstili na septembrsko ekipno Sp, ki bo v Španiji. Med posamezniki je sicer v vodstvu Danec Magnus Court Nielsen. Matej Mugerli je osmi in Radoslav Rogina deseti.

OSTAJA - Slovenski reprezentant Nejc Pečnik ostaja v Crveni zvezdi. Dravograjčan je podaljšal pogodbo z rdečebelimi za dve leti.

RONALDINHO PROST - Brazilski nogometni zvezdnik Ronaldinho je po približno dveh letih predčasno prekinil pogodbo z Athleticom Mineirom. Zdjaj je prost igralec.

JADRANJE - SP Posadka Sirene napredovala na 3. mesto

TRAVEMÜNDEN - Na svetovnem prvenstvu dvosedov 420 v nemškem Travemündnu se je včeraj zaključil drugi dan kvalifikacijskih regat. Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo, ki tekmujeta pod zastavo Sirene, sta bili v tretji in četrti regati dvakrat drugi, tako da sta med ženskimi posadkami v skupnem seštevku napredovali s 5. na 3. mesto. Vetrovne razmere na Baltskem morju so posadki, ki trenira pod vodstvom trenerja Matjaža Antonaza, pisane na kožo. V ženski konkurenci tekmuje 84 posadk, med katerimi izstopata predvsem prvo- in drugouvrščena singapurska in španska dvojica. Ravno Singapurki, včeraj dvakrat prvi, sta pokazali tehnično in taktično premoč. Danes bosta na vrsti še dve kvalifikacijski regati, nato pa se bodo začeli finalni boji (6 regat).

NAMIZNI TENIS - A2 Kras bo nastope začel 12. oktobra

Državna namiznoteniška zveza je pred kratkim objavila koledarje državnih lig. Ženska članska ekipa ŠK Kras, ki bo tudi letos nastopala v A2-ligi, bo svoje nastope začela v nedeljo, 12. oktobra. V skupini B se bo za obstanek borila s Traminom A in B, Asolo, Norbellom in Zeusom. »Ker bodo postavne znane šele septembra, je zdaj težko napovedati kakovost skupine. Zagotovo bo Tramin zelo nevaren, saj ima med razpoložljivimi igralkami tudi perspektivno mladinko Picolinovo (tretja na državni lestvici, op.a.)«, je sestavo skupine ocenila duša namiznoteniškega odseka Kras Sonja Milič. Kljub dvema ekipama iz Sardinije Krasu ne bo treba na dolgo gostovanje na otok. Kot v prejšnjih sezonah bodo prvenstvo odigrali v štirih srečanjih, enkrat v Asoli, dvakrat v Bocnu, 22. marca pa v Zgoniku.

Postava članske ekipe Krasa bo v primerjavi z lani nespremenjena, igrare bodo Martina in Katja Milič ter Claudia Micolaučič, na razpolago pa bo tudi Irena Rustja. Priprave na novo sezono bo namiznoteniška sekcija začela 11. avgusta, 18. avgusta pa se bo igralkam pridružil tudi potrjeni trener Dušan Mihalka. Prvi uradni nastop članske ekipe bo prvi vikend septembra, med 5. in 7., ko bo na vrsti tradicionalni Kraški pokal. (vs)

NOGOMET - Priprave na novo sezono začela tudi kriška Vesna

»Željni dokazovanja«

Motivirani in željni novih izzivov. Tako je predsednik kriške Vesne Robert Vidoni opisal igralce, ki so se v ponedeljek zbrali na prvem treningu sezone. Nenaadnje bodo nekateri nogometaši v elitni ligi doživeli krstni nastop, in to ne samo mladi. Do začetka pokalnih tekem konec avgusta jih čaka vsakodnevni trening na kriški zelenici, ob sobotah dvakrat dnevno. Prvi nastop napovedujejo že sredi naslednjega tedna, potrjena pa je tekma proti San Luigiju (13. avgusta). Prvenstvo se bo začelo 7. septembra.

Predsednik Vidoni, kot ste napovedali po sezoni, ste večino igralskega kadra potrdili. Zdjaj je na seznamu 24 igralcev.

Tako je. Jedro ekipe smo potrdili, okreplili pa smo se tam, kjer smo smatrali, da imamo nekatere vrzeli. Ker je prvenstvo dolgo, moramo biti pripravljeni tudi na morebitne poškodbe ali diskvalifikacije.

Kateri igralec, ki se vam je letos pridružil, izstopa?

Omenil bi napadalca Naceta Kosmača, zveznega igralca Lorenza Toffolija

Robert Vidoni FOTODAMU@N

in branilca Mattea Cipracco (tudi pri Krasu, nazadnje v sezoni 2010/11, op.a.). Največ smo sicer pridobili na sredini igrišča.

Že dolgemu seznamu slovenskih igralcev ste dodali še štiri. Zdjaj jih je skupno 16. Ali je to naključno ali iščete načrtno slovenske igralce?

To je politika kluba.

Ali se ne bojite, da bi bila elitna liga za ekipo, ki je ohranila enako jedro, morda pretrd oreh? Že lani ste v našem intervjuju povedali, da je najbrž promocijska liga najbolj primerno prvenstvo za tako ekipo.

Sploh ne. Kljub temu pa moramo biti skromni, glavni cilj je obstanek. Verjamem, da ob ogroditvi kvalitetnejših igralcev lahko mladi dozori, obenem pa je cilj dosegljiv, saj imamo strokovno dobro podkovanega trenerja.

Kakšna je sploh razlika med ligama?

Zdi se mi, da sta ligi po kvaliteti slabši kot pred desetimi leti. Pravijo, da bo ekipe elitne lige možno razdeliti v dve veliki skupini, tiste, ki so se vsaj na papirju močno okrepile, in ostale. Sestavili smo kvalitetno ekipo za obstanek.

VESNA 2014/15

Vratarji: Edvin Carli (1985), Lorenzo Scabar (1996), Marco Zennaro (1997).

Branilci: Avdič Dean (1987), Matteo Cipracco (1981), Goran Kerpan (1992), Minej Purič (1993), Thomas Renar (1996), Luka Škrbina (1985).

Vežni igralci: Matija Arduini (1995), Boštjan Božič (1986), Saša Božičič (1983), Marco Disnan (1997), Albert Kerpan (1995), Erik Rebula (1995), Peter Ridolfi (1994), Stefano Stanic (1996), Lorenzo Toffoli (1987).

Napad: Marco Bovino (1996), Daniel Bubnich (1996), David Colja (1997), Nace Kosmač (1986), Matteo Muiasan (1981), Nicola Venturini (1986).

Trener: Andrea Zanuttigh, pomočnik trenerja: Stefano Brandolin, športni direktor: Paolo Soavi, trener vratarjev: Polo Cazzato, maser: Alex Sedmak, zdravnik: Feruccio Degrassi.

Matija Rauber

PET POLETNIH VPRAŠANJ

Matija Rauber, odbojkar Sloge Tabor, bo tudi v naslednji sezoni igral v D-ligi pri matičnem društvu. Openc, ki bo septembra dopolnil 27 let, je v ekipi najstarejši.

Nova sezona: moj recept za ohranjanje forme. Igral sem nekaj nogometnih turnirjev, morda bom nastopil še na odbojškem. Igram s prijatelji z vzhodnega Krasa.

Poletna srečanja s soigralci: kje in kolikokrat tedensko. Z njimi se ne srečujem poleti, med sezono pa se po treningih družimo malokrat, saj je starostna razlika kar velika. Srečujemo pa se ob rojstnih dnevih.

Kakšen pa je odnos med starejšimi in mlajšimi igralci v ekipi?

Razlik ne delam. Čisto vsi morajo trenirati na isti način, so enakovredni in torej imajo vsi možnost, da zaigrajo v prvi enajsterici. To bo odvisno od njih samih, od vestnosti in resnosti na treningih.

Koliko denarja ste porabili?

Manj kot lani.

Potrjeni trener Zanuttig ima zelo profesionalen odnos, ekipo pa opisujete tudi kot pravo »klapo« prijateljev. Je to dokaz, da se da združiti profesionalnost in dobro vzdušje?

Trener je resen, zahteven, vendar je tudi zelo razumljiv, z vsemi se rad pogovarja, za vsakega najde dobro besedo in zelo rad spodbuja igralce. Bivši igralec dobro ve, kaj potrebuje ekipa. Z dobrim vzdušjem v ekipi pa je vse lažje.

Če ne boste dosegli obstanka, boste razočarani?

O tem ne bi razmišljal. Ekipa je motivirana. Cilj je obstanek, vendar vemo, da je žoga okrogla. (vs)

GORSKO KOLESARSTVO Na Višarjah hitri Bole

TRBIŽ - S ciljem na Višarjah se je zaključila šesta dirka deželnega pokala Challenge MTB, na katerem nastopa tudi več slovenskih kolesarjev. V nedeljo je prepričljivo nastopil Sveitovančan Miran Bole (član Generali), ki je bil v konkurenci 231 kolesarjev 29. Iz žabnic do vrha Višarj (iz doline Zajzere, 950 m) je privozil v času 1:21,52, le sekundo počasneje od najboljšega Tržačana Giannija Scipia. V kategoriji elite sport je bil 5. Na absolutno 32. mesto pa se je uvrstil Alessandro Kravos (Trivium), ki je bil 2. med masterji 5-6 (1:22,20)

Tek na Grintovec

KAMNIK - Kenijec Isaac Toroitich Kosgei (1:19:30), med atletinjami pa Slovenka Mateja Kosovelj (1:32:28) sta bila letos najhitrejša na tekni na Grintovec (2558 m, 1959 višinske razlike, 9,8 km dolga proga). Na mednarodni tekmi je nastopil tudi slovenski gorski tekač Tadei Pivk, ki je bil 6. (1:21,49). Najboljši Slovenec je bil Nejc Kuhar (1:20,08). Za Pivka je bil to predvsem trening pred tretjo tekmo svetovnega pokala v Švici, nasploh pa ni mogel pokazati vseh svojih vrtilin, saj so se tekači samo vzpenjali, Pivk pa izstopa na spustih.

Počitnice: kdaj in kje? Če gre vse po načrtu, si bom privoščil vikend na Krku ali drugje na Hrvaškem.

Moj cilj v naslednji sezoni. Moj cilj je tudi ekipni. Želim si najboljši ekipni rezultat, boljšega od lani, obenem pa, da mladi napredujejo.

Druga ekipa, ki jo bom spremljal v naslednji sezoni. Spremljam vse ekipe, večinoma po spletni strani slosport. Edinole Jadrana in nogometnih ekip si še nisem ogledal v živo, morda mi bo uspelo letos, vsekakor pa spremljam njihove nastope. (vs)

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate caffè
6.30 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.40** UnoMattina Estate - Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate - Sapori di Sole **11.20** Serija: Don Matteo **13.30** 16.50 Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Nad.: Capri 1 **17.15** Estate in diretta **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè - Vive la gente **21.20** Nan.: Last Cop **23.10** Film: Suor Camilla - Delitto nel vigneto

Rai Due

6.10 Nad.: Dance! La forza della passione **6.55** Risanke **7.40** Nad.: The Lying Game **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasion Prohibida **10.25** Vreme, dnevnik in rubrike **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **15.30** Nad.: Army wives - Conflitti del cuore **17.00** Nan.: Guardia Costiera **17.50** Športna rubrika, sledi dnevnik **18.30** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.25 Dnevnik **21.00** Serija: LOL **21.10** Serija: NCIS - Los Angeles **22.45** Nad.: Under the Dome **23.50** Show: Stracult (A casa) di Marco Giusti

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà **10.05** Cinema d'oggi **10.20** Film: Incantesimo tragico **12.00** Dnevnik in rubrike **12.15** Serija: La signora del West **13.00** Rai Cultura - Il tempo e la storia **13.45** Kilimangiaro Album **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione - Piazza Affari, sledi Dnevnik LIS **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Un medico, un uomo **17.45** Dok.: Geo **18.55** 23.15 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.55** Dok.: Doc3

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nad.: Zorro **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Serija: Distretto di polizia **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Renegade **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Il bambino e il poliziotto **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Dok.: Mankind - La storia di tutti noi **23.40** Film: Contact (zf)

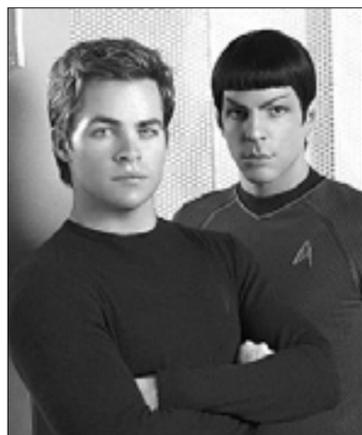
Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Io e Max Minsky **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Film: L'isola dell'amore **18.20** Nad.: Cuore ribelle **19.00** Nad.: Il Segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Papperissima Sprint **21.10** Koncert: Alessandra Amoroso in Amore Puro **23.30** Serija: Le inchieste dell'ispettore Zen

Italia 1

6.40 Nad.: Hercules **7.40** Nad.: Xena, principessa guerriera **8.35** Serija: A-Team **9.25** Dok.: Vivi per miracolo **10.35** Dok.: Letali a 360 gradi **11.10** Dok.: Gator Boys **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne

informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I.

21.10 Film: Star Trek (zf, i. C. Pine, Z. Quinto) **23.45** Film: My soul to take (horor)

La 7

7.00 7.55, 11.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** In onda (pon.) **10.25** Serija: Agente speciale Sue Thomas **13.30** Dnevnik **14.00** Serija: Jack Frost **16.10** Serija: Starsky & Hutch **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** In onda **21.10** Film: I tartassati (kom.) **23.10** Film: Mystery (triler)

Tele 4

6.00 7.00, 13.35 Dnevnik **6.30** 13.10 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.25** 13.00 Italia economia e prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **13.55** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Azzurro Italia **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.45 Poletna scena **7.10** Odmevi **8.00** Otroški program: OP! **10.35** Dok. serija: Jeruzalem, nastajanje svetega mesta **12.00** Dok. serija: Mračna karizma Adolfa Hitlerja **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.35** Tednik **14.30** Globus **15.05** Mostovi - Hidak **15.40** 18.40 Otroški program: OP! **15.45** Kviz: Male sive celice **16.30** Dok. film: Drsalec **17.00** Poročila **17.20** 22.50 Poletna scena **17.45** Dok. odd.: Maščobe **18.10** Nad.: Moji, tvoji, najini **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Trije svetovi **22.00** Odmevi **22.35** Šport in vremenska napoved **23.20** Dok. odd.: Viagranan

Slovenija 2

7.00 8.30, 0.35 Zabavni infokanal **15.50** 19.05, 23.45 Točka **16.45** Evropski magazin **17.45** Mostovi - Hidak **18.15** O živalih in ljudeh **18.40** Na vrtu **19.50** Zrebanje lota **22.00** Film: Skrivna srečanja (krim.)

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** 19.00 Dnevnik **6.35** Primorska kronika **10.30** Tedenski pregled **11.10** 17.50, 21.45 Kronika **13.30** Prvi dnevnik **15.25** Evropa v vsako vas **15.35** Satirično oko **17.30** Poročila **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** 23.00 Aktualno **20.15** Danes, izbor, SVS **20.30** Na tretjem... **21.30** Žarišče **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

7.30 Infokanal **13.55** Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** City folk **15.00** Istrska potovanja **15.40** Vesolje je... **16.15** Vsdanes - Vzgoja in izobraževanje **16.45** Vrt sanj **17.30** Istra in... **18.00** Med valovi **18.25** Village folk **18.35** Vremenska napoved **18.40**

Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsdanes - dnevnik, sledi šport **19.25** Šport **19.30** Slovenski magazin **20.00** Najlepše besede **20.30** Folkest **21.20** Peklenski izbor **22.20** Boben **23.10** Arhivski posnetki **23.55** Artevisione

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** Trenutki s pihalnim orkestrom **18.00** Rad igram nogomet **18.25** Znanstveni večer **19.25** Besede miru **20.00** legenda o sveti Heleni in sveti Marjeti **21.00** Kongres Zveze za Primorsko **22.30** Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **8.10** 9.25, 10.35, 11.50 TV prodaja **8.25** Serija: Kamp razvajencev **9.40** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **10.50** 16.45 Nad.: Sila **12.05** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** Serija: Družinski kamp razvajencev **14.00** Serija: Policijska družina **14.55** 22.15 Serija: Modra naveza **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Film: Rada bi zanosila **23.05** Serija: Rizzoli in Isles **23.55** Nad.: Maščevanje

Kanal A

6.55 18.55 Serija: Alarm za Kobra 11 **7.45** 10.50 Volan **8.20** 16.35 Nan.: Zmeda v zraku **8.45** 13.00 Risanke **9.55** 17.00 Tv Dober dan **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.40 Tv prodaja **13.55** Serija: Faktor strahu Južna Afrika **14.50** Film: Brez umika **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Univerzalni vojak 3

21.55 Film: Max Payne **23.45** Film: Najključni junak

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Pogovori z Alojzom Rebuljo; 12.00 Jezikovni kotichek; 12.15 Jacques Offenbach - z opereto v svet; 13.20 Zborovska glasba, sledi Music box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, sledi Music box; 17.30 Odporna knjiga: Marguerite Duras: Ljubimec - 22. nad., sledi Music box; 18.00 Srečko Kosovel - človek v magičnem kvadratu, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30, 9.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Vreme; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditvev; 10.00 Živalski blues; 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.11 Enajst na enajst; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odporna za srečanja; 21.00 Glasbena promenade; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zaveza.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,

Sreda, 30. julija
La 7, ob 01.50

Il lunedì del sole

Španija 2002
Režija: Fernando Leon de Aranoa
Igrajo: Javier Bardem, Luis Tosar Nieve de Medina in Jose Angel Egido

To kar je približno deset let kasneje postal tudi naš vsakdan, je madridskega režiserja de Aranoa, avtorja, ki ga v Španiji cenijo celo bolj kot Almodovarja, zanimalo že leta 2002. Zgodba, ki se dogaja v Gijonu, na severu Španije, je danes skupna vsem, univerzalna in nadvse aktualna. V centru pozornosti je problem brezposelnosti. Tiste, ki prizadene srednjo generacijo, ki preseneti skupino štiri-desetletnih delavcev galicijske tovarne, v trenutku, ko jih uprava odpusti iz službe.

Sončni ponedeljki, o katerih govori naslov, so dokaj trpka, a ironična razlaga tega, kar počenjajo nedekani delavci, ki morajo seveda skrbeti tudi za družine. Araonajev celovečerec je ob festivalu v San Sebastianu zmagal tudi pet nagrad Goya in bil leta 2003 imenovan za najboljši tujejezični film.

VREDNO OGLEDA

vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Singla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Ora musica; 11.00, 21.00 L'argomento; 11.35 Café Brasil - Speciale mondiali di calcio; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 18.00, 19.00, 23.00 Glasbena lestvica; 13.35 Fegiz Files; 14.00, 21.30 Mi ritorini in mente; 14.35, 22.30 Summerbeach; 15.00 La via Francigena; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Album charts; 22.00 La via Francigena (pon.); 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.15 11.2, 11.3 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Sve-tovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.05 Pri psihiatru; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.55, 13.30 Spored; 9.10, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.30 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilske prometne minute; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli?; 11.35 Obvestila; 14.00 Kulturnice; 14.20 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 17.10 Sredi poletja; 17.30 Novice in obvestila; 18.00 Cederama; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.30 Nogomet; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mojstri samospeva; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 21.45 Glasni novi svet; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugače uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER. Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Nad severnim Sredozemljem in zahodnimi Alpami je plitvo ciklonsko območje. Z jugozahodnikom k nam priteka razmeroma topla in precej vlažna zrak.

Še bodo možne nevihte z obilnimi padavinami, zlasti v jutranjih urah. Nato bo spremenljivo.

Spremenljivo do pretežno oblačno bo, padavine in nevihte se bodo prehodno razširile na večji del Slovenije. Krajeno bodo možni močni nalivi. Najnižje jutranje temperature bodo od 13 do 19, najvišje dnevne od 19 do 25 stopinj C.

Jutri bo rahlo pooblačeno ali spremenljivo, še bodo možne posamezne plohe, zlasti v popoldanskih urah.

Jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami. V petek bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.46 in zatone ob 20.37
Dolžina dneva 14.51

LUNINE MENE
Luna vzide ob 9.14 in zatone ob 21.56

NA DANASANJI DAN
2005 - Jutro je bilo nenavadno toplo, čez dan je bilo predvsem na Primorskem zelo vroče. Najvišja dnevna temperatura je bila uradno zabeležena na Slapu pri Vipavi, 36,0 °C; v Metliki so namerili 35,2 °C, na Letališču Portorož 34,6 °C ter v Postojni 34,0 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.08 najnižje -56 cm, ob 11.39 najvišje 40 cm, ob 17.21 najnižje -21 cm, ob 22.57 najvišje 34 cm.
Jutri: ob 5.31 najnižje -49 cm, ob 12.07 najvišje 39 cm, ob 17.57 najnižje -20 cm, ob 23.26 najvišje 25 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 23 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	19	2000 m	8
1000 m	17	2500 m	6
1500 m	13	2864 m	4

UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah do-seže 8, v gorah 9.

SEUL - Umrli 304 ljudje Tožilstvu se je predal šofer lastnika trajekta, ki je potonil aprila letos

SEUL - Voznik lastnika trajekta, ki je aprila potonil blizu otoka Jeju in s seboj v smrt potegnil 304 ljudi, se je včeraj predal policiji. 55-letni šofer Yang Hoe je obtožen, da je svojemu delodajalcu pomagal na begu pred policijo. Truplo 73-letnega ladjarja Yoo Byung Euna so sicer identificirali pred tednom dni, potem ko so junija našli njegove posmrtno ostanke. Ladjarja so pred tem zaradi suma korupcije in poneverb več mesecev iskali.

Trajekt Sewol je pred jugozahodno obalo Južne Koreje potonil 16. aprila, takrat pa je bilo na njegovem krovu 476 ljudi. V nesreči je uradno umrlo 292 ljudi, še vedno jih 12 pogrešajo. Večina potnikov je bila najstnikov na srednješolskem izletu. Njegov lastnik naj bi trajekt zaradi večjega zaslužka redno preobremenjeval.

V Južni Koreji trenutno poteka sojenje kapitanu in 14-članski posadki trajekta, na katerem pričanje nadaljujejo preživeli najstniki. Kapitan Lee Joon-Seok in trije višji člani posadke so obtoženi uboja iz malomarnosti, zaradi česar bi jih lahko doletela smrtna kazen.

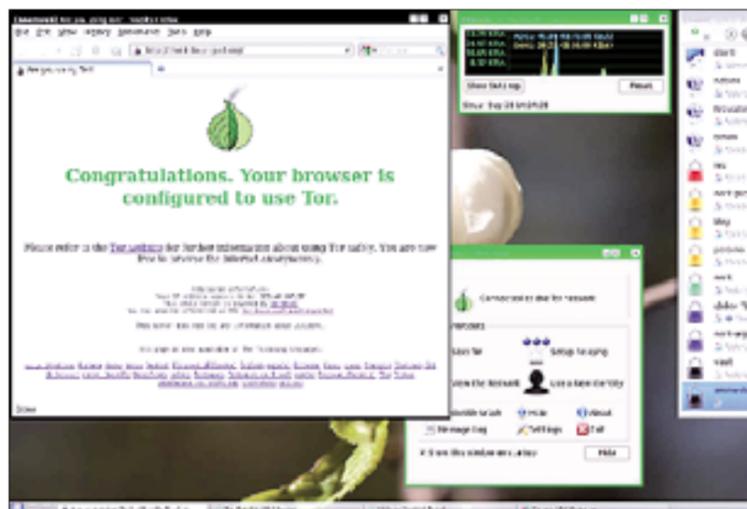
INTERNET - Varovanje zasebnosti

Rusija za razbitje omrežja za anonimno uporabo interneta Tor ponuja 82 tisoč €

MOSKVA - Rusko ministrstvo za notranje zadeve je pred kratkim objavilo javni razpis, v katerem za razbitje omrežja za anonimno uporabo interneta Tor ponuja 3,9 milijona rubljev oz. 82.000 evrov.

Omrežje Tor uporabnikom anonimnost zagotavlja tako, da njihove podatke pošlje skozi labirint strežnikov, ki so razporejeni po vsem svetu, vsak od njih pa doda novo plast šifriranja. Omrežje velja za relativno varno - pri delu ga uporabljajo vojska, policija, hekerji, aktivisti, novinarji in tudi kriminalci. Iz dokumentov Edwarda Snowdena je razbrati, da omrežja ni uspelo razbiti niti ameriškim obveščevalcem. Ruske oblasti zdaj z razpisom iščejo program, ki bi znal narediti prav to. Rusija je po podatkih britanskega časnika The Guardian po uporabi omrežja Tor na petem mestu - uporablja naj bi ga več kot 210.000 uporabnikov.

Internetno omrežje Tor so razvili v ameriški mornarici, kjer so iskali način za zaščito vladnih komunikacij. Danes nad razvojem omrežja bdi nevladna organizacija, ki večino sredstev za svoje delovanje dobi s strani ameriške vlade.

(POČASI, POČASI) PAMANA, PAMANA tekst in fotografije Veronika Sossa -7-

Namesto zvezka in svinčnika šop vej

Ker ni dovolj klopi učenci prvega razreda sedijo tudi na tleh

SCHOOL ENROLMENT (2013-2014)										
MONTH	SEX	1	2	3	4	5	6	7	8	TOTAL
JANUARY	Boys	41	30	23	14	11	10	10	10	134
	Girls	27	27	23	18	15	15	15	15	130
FEBRUARY	Boys	35	28	21	14	11	10	10	10	124
	Girls	24	24	21	14	11	10	10	10	114
MARCH	Boys	31	24	18	11	8	7	7	7	106
	Girls	21	18	14	9	7	7	7	7	95
APRIL	Boys	25	18	14	9	7	7	7	7	84
	Girls	18	14	11	7	5	5	5	5	70
MAY	Boys	21	14	11	7	5	5	5	5	70
	Girls	14	11	7	5	5	5	5	5	61

Mesečno preverjanje števila učencev

Pet učencev z enim učbenikom

V Mazembeju ni večnadstropnih hiš. Tudi šole so pritlične, zato so za osem razredov navadno potrebni štirje večji pokriti prostori, v katerih sta urejeni po dve učilnici.

V prvem razredu je danes nekaj več kot 100 otrok, več kot štirideset je odsotnih. Ker ni dovolj klopi, sedi večina na tleh. To jih ne moti, tako je bolj naravno, saj doma večinoma nimajo ne miz ne stolov. V šolo hodijo brez šolskih torb, večina nima niti šolskih potrebščin (zvezka in svinčnika). V rokah navadno nosijo samo šop suhih vej: pred začetkom pouka je namreč obvezno čiščenje dvorišča in razredov. Vsi šolarji so oblečeni v zeleno uniformo: dekleta imajo daljšo oblekico, fantje pa majico. Sodelavec Thoko me opozori, da nosijo uniforme vsak dan, razen ob sredah, ko operejo uniforme.

Osnovna šola v Malaviju traja osem let in jo obiskujejo od 6 do 13 let stari otroci. Kljub temu je veliko otrok starejših od 13 let, saj veliko jih razred ponavlja. Po podatkih Unesca zaključki osnovnošolske obveznosti samo 58% otrok, kljub temu pa je pismenih 74,8% prebivalstva (znajo pisati in brati, vir: word factbook). V šoli Mazembe je upad števila učencev očitno: prvi razred obiskuje 157 učencev, v zadnjem, osmem razredu pa jih je samo 19. Razlogov za opustitev šolanja ali večkratno ponavljanje razredov je več. To so večinoma učne težave, boleznine, mladostniške nosečnosti in poroke. Ker starši nimajo denarja, otroku tudi ne morejo omogočiti nakupa potrebnih šolskih potrebščin, zaradi česar ostajajo otroci doma tudi daljša obdobja, kar pomeni, da je njihovo znanje zelo pomanjkljivo in ne morejo slediti učni snovi. Predvsem dekleta opuščajo šolanje, da bi s svojim delom pomagale preživeti družino. Upad je največji prav pri dekletih.

Šolsko leto traja od septembra do julija. Učijo se matematiko, uradna jezika Malavija, čičevo in angleščino ter družbene predmete, ki so kombinacija zgodovine in zemljepisa. Pouk se začne ob 7. uri in traja za višje razrede do 15. ure. V vsakem razredu vodi pouk po ena učiteljica: po statistiki okraja Nkhata Bay, v katero je vključena tudi šola v Mazembeju, pride povprečno 96 otrok na enega učitelja, pa čeprav država podpira razmerje 1:60. Pomanjkanje učiteljev je posledica omejenega števila učiteljev s potrebno izobrazbo, po drugi strani pa morajo po predpisih malavijskega ministrstva v vseh osnovnih šolah svojim učiteljem priskrbeti ustrezne bivalne prostore v bližnji šolske okolice. Gradnja ustreznih učiteljskih domov pa je izjemno draga, brez njih pa ni učiteljev, ki bi se bili pripravljeno preseliti v ruralna področja.

Se nadaljuje.